SNILLEBLIXTEN

Karis-Billnäs gymnasium Nr. 14 Hösten 2011

KBG besöker Frankfurt

En grupp studerande besökte ECB i december.
Läs om deras resa på **s. 16.**

Historia i Västnyland

Studerande i gymnasiet fick delta i en rundtur i Västnyland med bl.a. Sture Lindholm
s. 6

Extremsporter!

s. 28 & s. 29

En resa till Thailand

Cassandra Tammilehto skriver om sina upplevelser på sin resa till Thailand. **s. 40**

Nybörjardagen!

Läs om årets nybörjardag på Grantorp på **s. 31**

Dessutom: recensioner, kors-ord, utflykter, intervjuer och mycket mer..!

Redaktionen hösten 2011

Press och stress..... s. 3
Sommarjobb..... s. 4-5
På jakt efter historien i Västnyland..... s. 6-7
Finlands nationalmuseum..... s. 8
HURTS..... s. 9
Karis Music Show fyllde gymnastiksalen..... s. 9
En utflykt med inriktning på miljön..... s. 10-11
Helsingfors vs. Stockholm..... s. 12-13
Tiden i armén för en rekryt — en intervju med Joakim Nyman s. 14-15
Frankfurt am Main..... s. 16-17
Nordiskt samarbete..... s. 18-19
Oroväckande okunskap om nordiska frågor bland unga..... s. 20-21
Är det nya mopedkortet bättre?..... s. 22-23
Köp din bil från Tyskland..... s. 24
Viivi Montonen — ensam flicka bland pojkarna på metallinjen s. 25
Enrique Iglesias..... s. 26-27
Bungy Jump..... s. 28
Ovanlig födelsedagspresent..... s. 29-30
Nybörjardagen!..... s. 31
Kulturkarnevalen krymper klyftor..... s. 32-33
Filmdagen – ett välkommet avbrott i vardagen..... s. 34
Filmrecension: Despicable Me..... s. 35
Filmrecension: Beastly..... s. 36
Filmrecension: Notting Hill..... s. 37
Filmrecension: The blind side..... s. 38
Bokrecension: Skynda att älska — Alex Schulman..... s. 39
Ett minne för livet..... s. 40-42
Juligt korsord..... s. 43

Layout:
Ida Gustafsson & Natalie Luukkonen

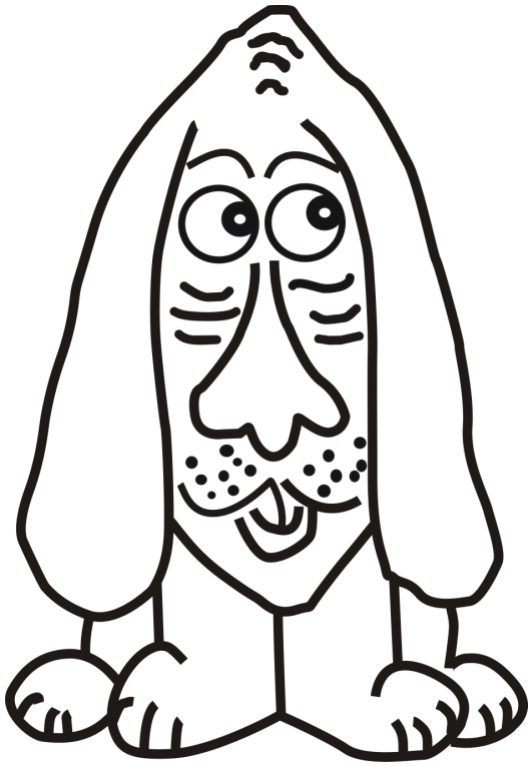

Press och stress

”Äsch, jag skippar sömnen inatt och läser istället till provet. Jag vet att nattsömnen är viktigt men nu måste jag bara läsa mera till det här provet!”

Det är en tanke jag ofta själv tänker. Det är också någonting jag gör då och då när ett ”jag skall bara fort kolla om det hänt någonting nytt” blir till ett långt Facebook-besök och provläsningen bara inte blir av i tid. Efter en sådan händelse tvingar jag mig själv att läsa tills jag kan det jag borde kunna. Oftast går det på någon timme, men ibland tar det ända in på småtimmarna innan jag är nöjd med mig själv. Ibland dyker frågan upp i mitt huvud om det verkligen är nödvändigt att alltid ställa en stor press på sig själv eller om det är mänskligt att misslyckas någongång. Innerst inne vet jag svaret, jo det är mänskligt att misslyckas ibland. Men trots att jag är medveten om detta fortsätter jag fortfarande att stressa alltför ofta.

Det känns både skönt och ledsamt att veta att jag faktiskt inte är ensam om detta. Jag bara måste hinna med det tidigare tåget, jag bara måste börja träna mera och jag bara måste få mera gjort. De flesta av läsarna känner högst troligen igen sig. Många människor stressar sig genom livet, lägger en massa måsten på sig själva och glömmer bort vad som egentligen är viktigast.

Det viktigaste är väl ändå inte att bevisa för alla hur duktig man är eller att förtjäna en hel förmögenhet och vara oerhört framgångsrik. Min personliga åsikt är att det viktigaste i livet onekligen är kärlek. Efter en stressig dag finns det inget skönare än att luta sig mot någon man bryr sig om och känna att denne också bryr sig om en själv. Det spelar ingen roll om det är ett syskon, en förälder, en partner eller någon helt annan, bara denna person finns då den behövs. Ofta är vi bara för stressade för att minnas att denna någon också kan behöva oss ibland och en så enkel sak som att stanna upp och säga ”tack för att du finns” blir bortglömd.

En händelse som verkligen bevisar hur stressade människor kan vara idag, är då folk som julhandlade i matbutiken en helt vanligt decemberdag plötsligt blev överraskade av Lucia och hennes tärnor. Man kanske skulle tro att Luciaföljet fick ett varmt mottagande, men så var det faktiskt inte. Endast några få äldre damer stannade upp och lyssnade till den stämningsfulla sången medan resten av butiksbesökarna bara rusade vidare utan att ens lyfta blicken från inköpslistan.

Så nu då juletider småningom närmar sig tycker jag att vi alla taggar ner lite grann , lägger armen om den vi älskar och säger ”tack för att du finns!”

Text & Bild: Sofia Westerholm

Sommarjobb

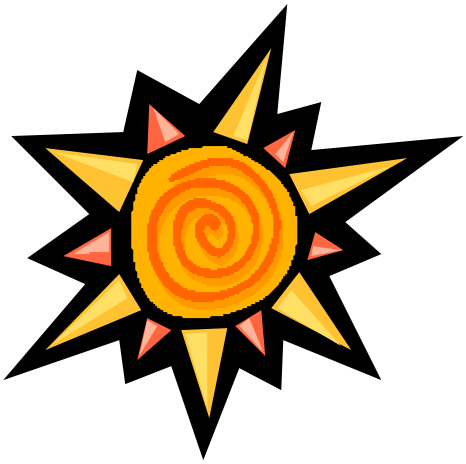

Det är rätt svårt att få sommarjobb då man är ung. Jag bestämde mig för att intervjua några ungdomar som har sommarjobbat och frågade lite allmänna frågor om hur det är att sommarjobba.

Henrietta Forsström, 18 från Esbo

Vid Ekenäs idylliska strand är Albatrossens Grill där Henrietta Forsström jobbade belägen. Hon behövde ingen utbildning för jobbet eftersom arbetskamraterna lär henne laga grillmat. Henrietta berättar att till hennes jobbuppgifter hörde att tillreda grillmat samt hålla grillen i ordning. På Albatrossens Grill som även kallas ”Prisses Grill” finns det två olika skiften. Ena skiftet börjar klockan 10.00 och slutar 18.00 och det andra börjar efter klockan 18.00och slutar då det inte längre finns några kunder. Henrietta fick genom sommarjobbet många nya arbetskamrater.

Freddy Wickstöm, 17 från Karis

Under sommaren 2011 kunde man hitta Freddy Wickström sommarjobba på gravgården i Karis, där han körde gräsklippare, trimmade, grävde och vattnade. Arbetstiderna för Freddy var från 7.30 till 16.00. Freddy fick några vänner från sommarjobbet och han fortsätter gärna där i nästa år om han får plats där igen.

Sofia Lindevall, 17 från Billnäs

I Karis Lidl kan man hitta Sofia Lindevall vid kassan eller på Lidls bageridel. För jobbet utbildades Sofia i en veckas tid. På sommaren jobbade Sofia ungefär 25h i veckan. Lidl har tre

skiften. Sofia fick jobbet när hon fyllde i en arbetsansökan och tre dagar senare var jobbet hennes. Sofia fortsatte jobba på Lidl även efter sommaren.

Bettina Korhonen, 18 från Karis

Bettina Korhonen jobbade under sommaren 2011 som receptionist och servitris på Motell Marine. Bettina hade tidigare erfarenheter som servitris så hon kunde det. På Motell Marine jobbade Bettina cirka 8h/dag. Hon hade den lyckan att hon hade många

väldigt trevliga arbetskamrater, med några blev hon även god vän. Att fortsätta sommarjobba på Motell Marine är någonting Bettina skulle kunna tänka sig men inte någonting hon skulle villa göra resten av sitt liv.

Några tips om hur du kan söka sommarjobb:

1. Gå runt till olika företag och fråga om de behöver sommarjobbare.

2. Håll ögonen oppe om du hittar någon annons i tidningen eller på nätet.

3. Sök till många olika platser.

4. Var ute i god tid. Många vill anställa så fort som möjligt.

5. Fråga även grannar, släktingar och vänner.

Text: Isabella Korhonen
Bild: Isabella Korhonen
Bild på Freddy Wickström: Seppälän Koulukuvat
Bild på Sofia Lindevall: Annette Lindgren

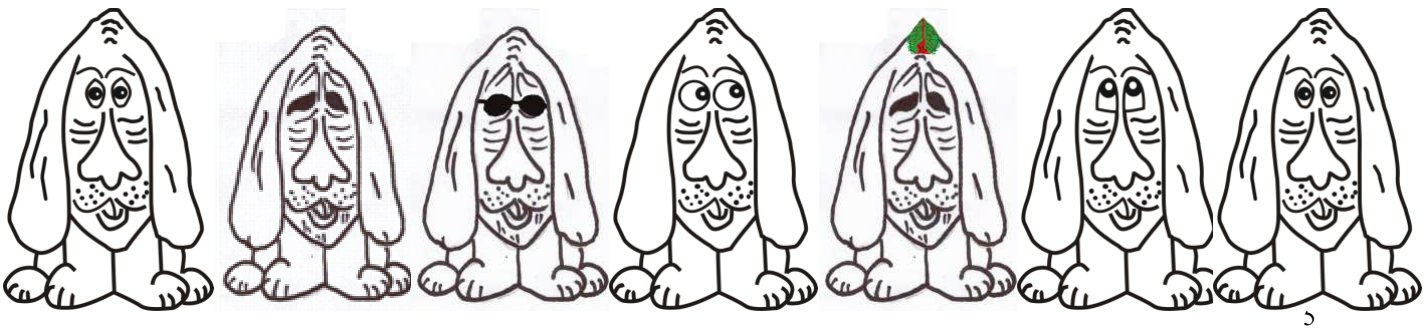

På jakt efter historien i Västnyland

Klockan 10.00 den 24 september satte sig 54 människor i alla åldrar i en buss vid Gardberg center i Karis. Alla hade anmält sig till utfärden för att följa spåren från 1918 i Västnyland och förhoppningsvis lära sig något nytt och intressant. Dagen började med en presentation av ordföranden för Gardberg center som berättade kort om inbördeskrigets händelser och dess olika benämningar. Därefter tog historikern **Aapo Roselius** över ordet och berättade om programmet. **Sture Lindholm** berättade att platserna vi skulle besöka representerar en av de allra mörkaste tiderna i det moderna Finlands historia, och det märktes då vi var på plats och fick höra om händelserna.

Sture Lindholm berättar om lokalhistorian i Billnäs och Karis.

Som vi redan visste då vi anmälde oss skulle allt handla om kriget på lokalnivå, därför besökte vi Billnäs, Svidja i Sjundeå, Sigurds i Kyrklsätt, Västankvarn och Dragsvik.

I Billnäs berättade Sture Lindholm om historien överlag i dessa områden, med inriktning på Billnäs och Karis. På Talon i Karis samlades arbetarföreningar för att diskutera situationen och den 27 januari 1918 började i princip inbördeskriget i våra trakter genom att fabriken i Billnäs stängdes och de röda tågade in i Karis. 1 februari förflyttade sig de röda och övertog Ekenäs. Revolutionen som i stort sett pågick i hela landet var relativt lugn i Västnyland. Den 2 februari kom de röda tillbaka till Karis eftersom man hade en mötesplats här. Det som är ganska intressant är att det från Ingå västerut inte förekom någon rödterror alls.

Därefter fortsatte vi till Svidja i Sjundeå. Den 10 februari, en söndag skulle de röda ta över Svidja och såg inga hinder framför sig. Det som de inte visste var att de vita hade förberett sig på deras ankomst och när man såg de röda på ca 150 meters avstånd började skottlossningen. De röda hade usel ammunition medan de vita hade betydligt bättre. Till en början sades dödssiffran allt som allt nå upp till 80, efter en tid påstod man att den var 40 men de slutgiltiga dödssiffrorna säger att 2 vita och 5 röda omkom under dagen.

Efter Svidja åkte vi vidare till Sigurds i Kyrkslätt som var en viktig plats för kampen i området. Den 3 februari började de vita skyddskåristerna bygga befästningar. De fanns på Sigurdsgården som dock var allt för liten, Ingels folkskola och i Kvarnby. Här höll sig sigurdskåristerna från Västnyland och huvudstadsregionen undangömda. Man hade inte hunnit få fram tillräckligt med vapen tills de röda attackerade Sigurdsgård den 22 februari . 69 skott avfyrades och 6 röda stupade. De facto är det svårt att veta något om de rödas del

I Svidja, Sjundeå hade de vita förberett sig på de rödas attack.

av händelsen eftersom det inte finns några ögonvittnestexter från de rödas sida. Andra dagen av attacken var ännu värre och den tredje dagen var värst. Så många som 105 kanonskott avfyrades och motivationen samt hoppet var ganska slutkört. Ändå flyttade sig många till Ingels där situationen blev ännu värre. De röda fick in flera fullträffar i skyttegravarna. Många sigurdskårister lyckades fly då de röda attackerade dels Sigurdsgården dels även Ingels. Dagen efter flykten från Ingels sköt de röda så mycket de bara orkade tills man förstod att något var fel och märkte att Ingels var övergivet. Svenskarna hjälpte de röda och Sigurdskåren togs till fånga eller gav sig själva till fånga. 467 Sigurdskårister gav sig till fånga frivlligt medan ca 100 höll sig gömda. Trots att händelsen slutade med kapitalation anses denna händelse som en av de vitas hjältehistorier.

Så fortsatte vår resa till Västankvarn där stämningen nog inte var lycklig 1918.

Andra veckan i april hade situationen för de vita förbättrats, stora delar av Västnyland blev vitt och i slutet av april grundades en fältdomstol i Västankvarn för att döma rödgardister för allt de gjort. Maj 1918 blev en jobbig månad pga. rensingen i våra områden, ett 60 tal personer(röda) dömdes till döden. Den 20 maj genomfördes den största avrättningen i Västankvarns historia. Vid massgraven i Västankvarn ordnas fortfarande minnestillställningar.

Eftersom vi var sena i tidtabellen hoppade jag och de flesta andra från KBG av bussen efter Västankvarn, men resan fortsatte till Dragsvik, Ekenäs. Här inrättades i maj ett fångläger för de röda. Tusentals fångar från olika håll i landet flyttades hit. Till en början fanns här både kvinnor och män men efter en tid flyttades alla kvinnor till Sandhamn. Förhållandena var usla, enligt officiella siffror ställdes 6367 inför rätta varav 64 dömdes till döden. Nyare forskningar tyder på att ca 2800 personer avled av undernäring, törst och sjukdomar.

Fastän det idag inte finns människor kvar som kan berätta om händelserna 1918 kommer de nog aldrig att glömmas. Så mångas släktingar var med och kämpade. Det var absolut nyttigt att åka med på bussturen och få sig en inblick i hurdant läget var för 93 år sedan i mina hemtrakter. Efter en mycket lyckad och intressant utfärd och med mycket mer kunskap än då jag satte mig på bussen klockan 10 vill jag tacka arrangörerna!

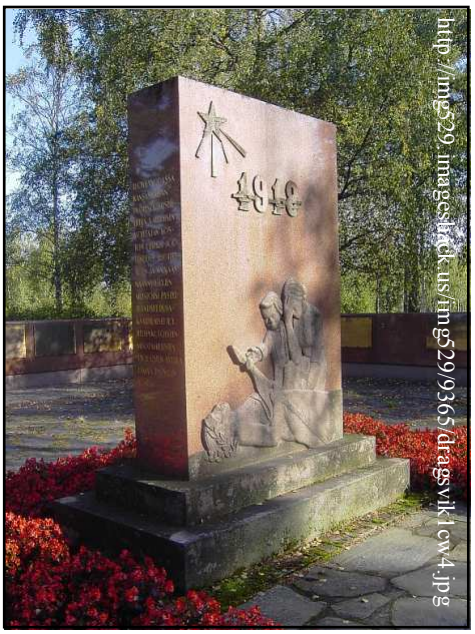

Minnesmärke vid Dragsvik

Text & Bild: Ida-Sofie Valtanen

Vid minnesplatsen i Västankvarn lever minnena om 1918 kvar.

Finlands nationalmuseum

Den 7 september besökte ivriga historiker från vårt gymnasium Finlands nationalmuseum. Under några veckor hade vi fördjupat oss i Finland historia före den ryska tiden, och nu var det första gången för många av oss att besöka museet. Medan vi var i museet hade vi som uppgift att fundera över vad ett nationalmuseum egentligen är, och varför det behövs.

Basutställningen består av sex delar: *Förhistoria* , vilket är Finlands största arkeologiska utställning; *Riket*, som behandlar Finlands utveckling från medeltiden till 1900-talets början; *Ett land och dess folk* visar livet på landsbygden före industrialiseringen; *1900-talet* utställning presenterar det självständiga Finland och *Skattkammaren* innehåller pengar, medaljer, silver, juveler och vapen. *Verkstaden Vintti* är den nyaste avdelningen som är en interaktiv utställning för hela familjen där man kan bekanta sig med historia med både händer och huvud.

Tillsammans med vår lärare **Jan-Erik Till** tittade vi först på den förhistoria utställningen, och fick bekanta oss med allt från hur Finland från början befolkades och hur stenåldersmänniskor levde, till hur Finland långsamt utvecklades till ett samhälle. Den förhistoriska utställningen var väldigt stor, med massor av arkeologiska objekt så att man verkligen fick en inblick i hur den finländska människan har levt en gång i tiderna.

När vi tittade på utställningen Riket fick vi lära oss om korstågens och religionens betydelse för Finlands utveckling och historia, samt beundra alla fina konstverk av alla ståtliga kungar och drottningar som någon gång regerat över Finland och Sverige.

Skattkammaren var kanske den intressantaste avdelningen, där vi fick lära oss t.ex. hur pengar har förändrats genom tiderna, hur vapnen såg ut och se på allt det värdefulla silvret.

Varför behöver vi egentligen ett nationalmuseum då? Enligt mig behöver vi museet för att få en bättre förståelse för varför Finland ser ut som det gör idag. Med hjälp av nationalmuseet fick vi alla en bättre bild av Finlands utveckling till det land som det är idag. Historia är allmänbildning, och så är det ju roligt också!

Text: Ellen Wilenius
Bild: Jan-Erik Till

HURTS – Helsingfors 15.10.2011

Till vänster Theo Hutchcraft och till höger Adam Anderson.

Sångaren **Theo Hutchcraft** och synthspelaren **Adam Anderson** grundade ett band år 2009, Hurts. Den Brittiska duon blev känd efter att de publicerat en musikvideo till sången 'Wonderful Life'. Hurts har under år 2011 hållit tre konserter i Finland.

Klockan är 19.00 den 15.10.2011. Stunden, som alla väntat på är nu här. Dörrarna öppnas och de ivrigaste fansen springer jublande in i Helsingfors ishall. Konserten börjar när Manboy, förbandet, börjar spela. Efter att de spelat klart blir det en halv timmes väntan tills Hurts stiger upp på scen. En liten orkester samt två dansöser pryder scenen med Hurts. Under konsertens gång slänger de ut vita rosor i publiken samt tackar publiken på finska. Publiken fick njuta av Theos underbara sångröst och bandets fantastiska spelningar i 1h och 15 minuter.

Text: Isabella Korhonen

Under konserten ber Theo publiken att lyfta upp sina telefoner så att ljuset av telefonerna ser ut som en stjärnhimmel.

Karis Music Show fyllde gymnastiksalen

Sedan skolan började på hösten hade många högstadiegrupper och tre gymnasieband övat inför den stora showen som ägde rum i skolan torsdagen den 17 november 2011. Salen var fullproppad av människor som alla ville se de talangfulla ungdomarna uppträda.

Musiknummer efter musiknummer avlöste varandra och stämningen var på topp hela kvällen. Även andra talanger uppträdde, som Alexandra Lindholm och gymnasiets Fingerfärdige Frank med trolleri, samt Tonja Liljeroos som buksjöng "Lilla snigel".

De talangfyllda artisterna

Text: Annika Rönnblad

En utflykt med inriktning på miljön

I biologi kurs 3 behandlade vi hållbar utveckling och miljöproblem och gjorde också en exkursion inom Raseborg och Hangö. Vi besökte olika ställen som arbetar miljövänligt eller stöder miljön. Onsdagen den 20 september klockan åtta befann vi oss i skolan, tog några kikare och flora och fauna-böcker och satte oss i bilarna och så bar det av till vårt första mål, Mörby gård.

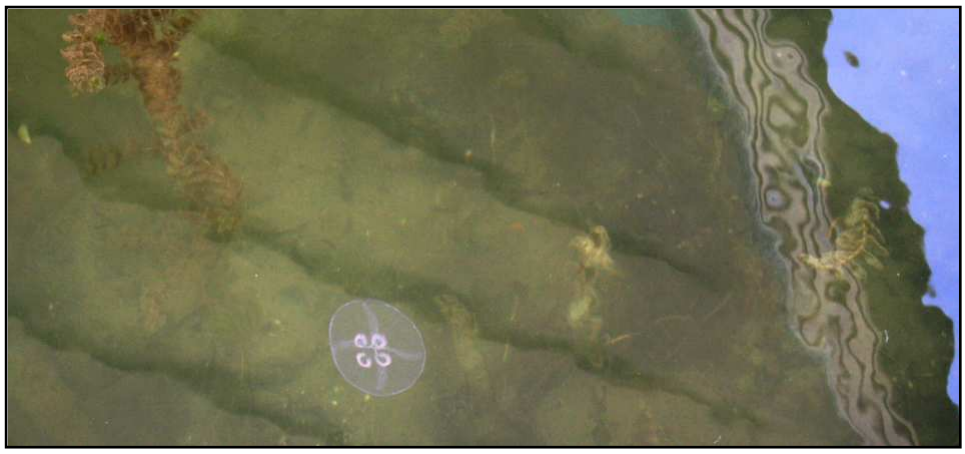

Inflyttade arter kan endera göra skada eller inte överleva eftersom de inte är anpassade. Men endel kan ha turen att passa in riktitgt bra

Ekologiskt jordbruk på Mörby gård

Det är ett lantbruk där man sysslar med ekologisk odling. Där finns även en del djur.

På Mörby gård använder man inte en massa gifter och kemikalier utan försöker lösa problemen med ogräs och annat på naturlig väg. Trots att skörden blir lite mindre utan kemikalierna håller ekonomin eftersom den odlade produkten kan säljas lite dyrare och dessutom får man stöd från EU eftersom man värnar om en minskad belastning på miljön.

Istället för att använda konstgödsel odlar man klöver på åkrarna med jämna mellanrum eftersom klövern har förmåga att binda kväve i jorden. Så lite som möjligt ska gå till spillo så klövern används sedan som foder till kor.

Ett annat problem är behovet av fosfor men det löser man genom att sprida benmjöl.

På gården har man också startat en liten gårdsbutik där man säljer egenodlade grönsaker, olika mjölsorter och en del kött.

Dagmars källa

Så fortsatte vi vår utfärd och åkte vidare till Lojoåsen. Åsen bildades på istiden då istäcket pressade marken framför sig så att ett veck uppstod.

Åsarna är speciella eftersom de på ett så litet område får plats med så varierande miljöer. På södra sidan är det torrt och ljust medan det på den norra är fuktigt och inte lika gassande solsken. Detta gör diversiteten större.

Genom åsen silas också vatten och från Lojoåsen rinner det sedan ut i Dagmars källa som rent drickbart vatten som inte slutar rinna ens de torraste perioderna under året.

Forskning i marina miljöer

Från Dagmars källa tog vi oss vidare till Tvärminne zoologiska station där

Det är alltid trevligt med omväxling i vardagen

man sysslar med fältforsking men också till viss del annan forskning, till största delen i marina miljöer.

Till Tvärminne kommer forskare från olika ställen för att undersöka olika förhållanden. Till exempel kan de komma dit för några veckor för att studera en speciell populations förändringar. Där finns även akvarier, som håller på att byggas ut, där de mera precis kan reglera levnadsförhållandena och studera vad som skulle hända med individen om någon förändring i miljön skulle ske. Laboratorium finns också tillgängliga, ifall de måste göra några mer precisa mätningar.

När vi gick omkring där ute såg vi bland annat maneter och fick veta att de har en snäcka där i vattnet som inte finns naturligt där utan har blivit inplanterad.

Om det underliga djuret spånakärringen fick vi höra att det är en istidsrelik, och att den inte förändrats väsentligt på den tiden utan är så gott som lika som den var när den först kom hit.

Fågelstation på Hangö udd

Nästa stopp var Hangö udd. Med kurrande magar började vi grilla korv och majs. Vi använde oss utav riktig grill istället för på någon berghäll för att undvika bränder, allt för miljön. När vi satt där och åt såg vi många olika växter och fåglar.

När alla var mätta tog vi oss till en fågelstation som finns där. Vi fick berättat för oss vad de håller på med där och varför de gör det. De har stora nät utsatta som fåglarna ska fastna i och så kartlägger de de olika arterna. Det är inga angenäma arbetstider de har. En del morgnar fastnar det stora mängder fåglar i näten och under vissa säsonger börjar de flyga redan fyra på morgonen så då måste de som jobbar där vara ute och tömma näten så fåglarna inte tvingas hänga där länge. Stationer som denna är viktiga för att få reda på hur olika arter beter sig och hurdant beståndet är.

Efter det gick vi runt där vid vattnet och samlade lite arter. Vi hittade bland annat viol och stensöta.

Vindkraftverken i Hangö

Miljövänlig energiproduktion i form av vindkraftverk

Som sista destination hade vi vindkraftverk. De som fanns där kunde producera 2 MWh men nu för tiden bygger man högre och effektivare vindmöllor som kan producera upp till 10 MWh. Vindkraft är en energiform som inte skadar eller förstör omgivningen och miljön i allmänhet. Det är med andra ord en energiform vi borde satsa starkt på istället för att bygga flera kärnkraftverk där det bildas restmaterial vid energiproduktion. Det negativa är att de som har stugor och hus nära intill möllorna stör sig på ljudet och skuggningen de åstadkommer. Men bäst fungerar de om de står ute i skärgården eller till havs och där stör de ju ingen särskilt mycket. Många fåglar flyger in i vingarna, speciellt om det finns många möllor nära varandra och att de står på samma område är mest lönsamt eftersom man får energin mer samlad och slipper ha så många ledningar och transformatorer. I stora drag är det en bra energiform.

När vi var hemma igen var alla nog ganska trötta men roligt hade vi haft det och förhoppningsvis lärt oss en del nytt. Vi borde verkligen satsa mer på miljön för utan den överlever inte heller vi människor.

Emilia Hägg

Text & Bild: Emilia Hägg

Helsingfors vs. Stockolm

Helsingfors och Stockholm är båda två huvudstäder, men hur definierar man en huvudstad? En huvudstad enligt mig har alltid liv och rörelse. Det står aldrig still och gatorna är aldrig tomma i en huvudstad. Det finns folk i stora mängder som rör sig i hundratals, kanske tusentals, butiker, caféer och restauranger. En huvudstad ska dessutom ha ett utvecklat kollektivt trafiksystem, som för invånarna lätt och billigt från ena ändan av staden till den andra. En huvudstad erbjuder möjligheter för invånarna i staden. De har alltid valmöjligheter i mängder.

Cityterminalen i Stockholm

Kommer man från lilla Karis, som jag, är både Helsingfors och Stockholm huvudstäder som erbjuder mycket och som är rätt så stora. Alla här i världen är kanske inte av samma åsikt. T.ex. är de två nordiska huvudstäderna rätt små i jämförelse med en huvudstad som Paris. Nu talar vi ändå inte om Paris utan om Stockholm och Helsingfors. Vilken av huvudstäderna håller bättre ”huvudstadsmåttet” och hur stor skillnad är det mellan dem?

Städerna har många likheter men också många olikheter. Städerna har i stort sett samma butiker som H&M, Zara och Lindex. De har båda liknande klimat eftersom de båda är nordliga huvudstäder. Stockholm och Helsingfors har också närheten till havet som en gemensam faktor. Havet utgör en stor del av de båda städerna och de har förbindelse med varandra via färjor som används flitigt, speciellt av finländarna.

Helsingfors

Det var likheterna, vad finns det för olikheter? Språket är någonting som jag reagerar starkt på kanske för att jag är finlandssvensk. Jag kan åka till Stockholm och bli förstådd på mitt modersmål, vilket jag inte behöver bli i min egen huvudstad. Stockholm har mera invånare än Helsingfors, skillnaden är ungefär 1,4 miljoner. Det syns i att Stockholm har dubbelt fler stadsdelar än Helsingfors. Det är inte bara fler människor i Stockholm utan där finns också betydligt flera människor med utländsk bakgrund. Vad detta beror på är att Sverige överlag tar emot mera utlänningar än Finland. Helsingfors har dock betydligt finare hus än Stockholm. Om du går omkring och kollar har Helsingfors otroligt vackra husbyggnader med utsmyckande detaljer. När det gäller kollektivtrafiken har Stockholm ett mycket mer utvecklat

tunnelbanesystem än Helsingfors. Helsingfors har däremot spårvagn som går hit och dit, vilket Stockholm saknar eftersom det endast finns en spårvagnslinje som används främst av turister.

”Det är inte bara fler människor i Stockholm utan där finns också betydligt flera människor med utländsk bakgrund. Vad detta beror på är att Sverige överlag tar emot mera utlänningar än Finland.”

Olikheter och likheter finns det gott om. Vilken huvudstad vinner nu ”huvudstadskampen” enligt mig? Min åsikt är att Stockholm vinner. Jag vill inte förråda min egen huvudstad men jag tycker att ju större en stad är desto mer håller den ”huvudstadsmåttet”. Stockholm får alltså gå hem som en vinnare.

Då kommer frågan om Helsingfors skulle kunna vinna huvudstadskampen. Om man frågar mig, ja, men då skulle Helsingfors behöva bli större och locka till sig mera turister. Som bäst har Stockholm nästan dubbelt mera turister än Helsingfors (kolla tabellen) vilket inte ger poäng till Helsingfors i det här fallet. Jag ser goda möjligheter till utveckling för Helsingfors om staden börjar marknadsföra sig bättre. För visst är Helsingfors en vacker stad. Den är bara inte tillräckligt stor och mäktig för att vinna idag. Vem vet hur det ser ut i framtiden, svaret är att ingen vet.

Stockholm

	Stockholm	Helsingfors
Invånarantal	Ca 2 miljoner	Ca 600 000
Befolkningstäthet i tätort	3590 inv./km^2	2760 inv./km^2
Stadens yta i km^2	6500 km^2	715 km^2
Tidszon	GMT+1	GMT+2
Personer med utländsk bakgrund	27%	8%
”Huvudstadstyp”	Huvudstad över Skandinavien	Europas Nordligaste huvudstad
Turistmängd under 2010	Ca 6 500 000	Ca 3 200 000

Sergels Torg i Stockholm

Text & Bild: Hannah Nilsson
Fakta i rutan är tagna från Wikipedia.

Tiden i armén för en rekryt

– en intervju med Joakim Nyman

Varje år rycker tusentals rekryter in i den finländska armén. Endel kanske har sett fram emot det medan det för andra kan vara en mardröm att rycka in i armén.
Den finska armén baserar sig på allmän värnplikt, och har så gjort ända sedan den grundades.

”Militärtjänstgöringen är frivillig, beväringarna har många valmöjligheter som t.ex. fängelse och civiltjänst” brukade de stamanställda vid Dragsvik säga, berättar **Joakim Nyman** som tjänstgjorde under åren 2010 och 2011 i ett år som militärchaufför.

Joakim Nyman i beredskap

Berätta hur de första veckorna i Dragsvik kändes?

”Under de första veckorna på brigaden var det totalt förbjudet att tvinga de nyinryckta att röra på sig, eftersom man ännu inte hade genomgått en läkargranskning som säkerställer att man är kapabel till att tjänstgöra. Samma dag som läkargranskningen var klar, fick rekryterna sitt Syndalsdop – man sprang med gummistövlar i den ankeldjupa sanden, ålade fram under tilltänkta vinande kulor, tog skydd från låtsasgranater samt sköt med den vidareutvecklade modellen av det berömda Kalaschnikovgeväret som tilldelades alla beväringar för första gången. Efter den dagen av svettande i sanden kunde man hitta sand på ställen man inte ens trodde att det var möjligt. Nätterna spenderades i stor utsträckning med att försöka att utrota den finska myggstammen, ända tills någon fick den ljusa idén att stjäla nålar från anslagstavlan och nita upp ett dagtäcke över fönstret.”

Hur bodde du och hurudan var maten?

”Min inryckningsstuga bestod av, mig inklusive, 6 personer – 3 österbottningar, en från östra Nyland samt en åbolänning. Det var den minsta stugan av alla, även den enda att pyntas med doftgranar mot oälkomna odörer. Senare, efter kommenderingen till militärchaufför bodde jag i en större stuga och värmen som slogs på sent i oktober, försvann till stor del ut genom fönstrets dåligt tätade fogar. Ett annat kompani erbjöd bättre värme, men sämre ventilation. Enligt den s.k. mulliradion var hörnen i taket nymålade för att dölja mögelskadorna. Numera har de båda kompanierna jag tjänstgjorde vid, pionjärkompaniet samt senare granatkastarkompaniet nya utrymmen.

> ”Maten som man själv ofta klagade på i skolan sågs på lägren tillbaka på som gourmet- måltider – I allafall i kontrast till de hopkok som fältköken ibland spottade ut.”

Maten som man själv ofta klagade på i skolan sågs på lägren tillbaka på som gourmet- måltider – I allafall i kontrast till de hopkok som fältköken ibland spottade ut. Brigadmatsalens matlistor lovade fina maträtter så som korvgryta á la Provence (helt vanlig korvgryta, med sparsamt kokade po-

tatisar), samt kebab gryta och paella. Med tiden lärde man sig att en semla från soldathemmet både smakade och mättade bättre.

Hur kändes det när du fick veta att du mot din vilja måste stanna ett helt år?

”När jag först fick veta att jag skulle bli en militärchaufför lät det som ett skämt, men med tiden började det låta som en rätt så bra uppgift, eftersom ryktet lovade många lägerdagar i en uppvärmd lastbilshytt och lagstadgade sovtimmar och dessutom yrkeskompetens som lastbilschaufför fastän jag egentligen inte behövde det.”

Nu då du varit hemma i några månader, hur känns det när du ser tillbaka?

”Det vad de säger om armén, stämmer faktiskt – det är roligare i efterhand och att se tillbaka och minnas. Time goldens memories. Saker som då var allt annat än roliga är nu i efterskott roliga – så som när jag fick uppgiften att göra mig av med lägrets avfall samt fält-WCn. Allt var dock inslagna i svarta sopsäckar och jag hade ingen lust att kolla vad som var vad så alla hamnade i sopkompressorn bakom matsalen – lukten lär ha funnits kvar i flera dagar. Eller den gången då någon med en bågfil sågade ut bottnen på kompisens säng och bäddade fint efteråt. Eller då en österbottning mittialt skriker ”Satan! Ja kund int hald he na meir” Då hade han en stor kissfläck på byxorna när under- serganterna gick och kollade vad som hade hänt.

Sämsta minnena torde dock komma från grundlägret, populärt kallat mullibordellen – dels p.g.a. väldigt lite sömn, dels p.g.a. mycket regn och hård ”utbildning”.”

Du har gått barettmarschen och fått den gröna mössan, hur var det?

”Dragsvik har som enda brigad möjligheten till kustjägarnas gröna barett. För att få den måste beväringen klara simtestet, 2800m cooper, muskelkonditionstestet, skyttetestet samt klara av hela barettmarschen som består av 18 punkter och ca. 65km med full packning hela tiden. Marschen var tung, man tvingades även bära kompisar och gå i kallt vatten till midjan, dessutom gick man för att hinna även nattetid och det kändes i benen och ryggen efteråt. Men det var ett mål jag hade att få gröna baretten.”

Hur mycket förtjänar man i armén?

”Dagpenningen som delas ut i armén är åtminstone till en början skrattretande, 4 euro och 44 cent om dagen under det första halvåret. De följande 3 månaderna får man 8.60 och de sista 3 månaderna 11 euro”

Ser du så här efteråt någon nytta med obligatorisk militärtjänstgöring i Finland?

”Trots att värnplikten framhävs som billigare än en yrkesarmé, dock ofta utan att ta med förlorad jobbinsats av beväringarna ligger det någonting i det att en värnplikts armé är bättre än en professionell armé, eftersom det är en viss sorts personer som söker sig till en yrkesarmé medan det nuvarande systemet ger tillgång till de bästa. Fast sedan, behöver Finland verkligen en armé? Som en tidigare finsk försvarsminister uttryckte det, så har Finland tre hot mot sin integritet; Ryssland, Ryssland och Ryssland. Utöver sin avskräckande inverkan gör inte den finska armén ett stort hinder för en rysk storoffensiv. Någon har räknat ut att det för Ryssland skulle ta cirka 9 minuter att inta Helsingfors, från ett påbörjat anfall.”

Var civiltjänstgöring någonsin ett alternativ för dig?

”Nej”

Varför inte?

” Bland annat för att jag tycker det inte ser så bra ut då man söker jobb om det står att man varit civiltjänstgörare och nog måste man klara av armén!”

Vad har du för råd att ge dem som snart blir inkallade i armén?

”Fundera ut vad man vill med armén, om man vill komma undan så lätt som möjligt ska man synas så lite som möjligt, vara så medelmåttig som möjligt. Det som har störst inverkan på hur länge man sitter inne är den äldre kontingenten, olika tester samt intervjuer med stampersonal”

Text & Bild: Jonny Nyman

Frankfurt am Main

Sista dagen utanför börsen vid Bull&Bear

Den 5-8.12.2011 var 18 elever och 2 lärare från vår skola i Frankfurt am Main för att lära oss mer om ekonomi. Resan huvudmål var Europeiska centralbanken och börsen i Frankfurt. På båda ställena fick vi intressanta föreläsningar och dessutom fick vi se en del viktiga rum.

Förutom ECB och börsen besökte vi en liten stad utanför Frankfurt, Bad Vilbel. Där blev vi guidade av finlandssvenska Marika von Schantz och hennes dotter Alexandra. I Bad Vilbel besökte vi ett bryggeri, Hassia, där vi fick gå en rundtur i fabriken och se den enormt stora processen som krävs för att buteljera mineralvatten. Dessutom gjorde vi ett besök på Hit Radio FFH, en av Tysklands största radiokanaler, som var väldigt uppskattat.

Europeiska centralbanken

Resan till Frankfurt var en trevlig fördjupning av skolans inriktning på ekonomi. På något sätt blev det mer verkligt då man fick se t.ex. ECB och börsen. Jag (och jag är nästan säker på att alla de andra 17 instämmer) kan verkligen rekommendera ekonomiprojektet och Frankfurt-resan!

Text & Bild: Annika Rönnblad

Lunch på bryggeriet i Bad Vilbel

”Resan var lärorik och rolig, och dessutom intressant.”

- Jani Koskinen

Sista dagens program var besök på börsen i Frankfurt, där vi fick en kort föreläsning om börsen

”En kiva resa med många upplevelser! Till exempel börsen och ECB var kiva.”

- Ben Wahlberg

Hit Radio FFH, som har det tredje största lyssnarantalet i Tyskland

”Resan var bra omväxling till den vanliga skolgången!”

- Fred Salin

Nordiskt samarbete

Nordiska rådets 63:e session

Köpenhamn, 1.11.2011
Nordenkorrespondentene är på besök i Christiansborg för att delta i Nordiska Rådets 63:e session. Ett samarbete de nordiska länderna emellan låter väldigt bra och torde öppna en massa dörrar. Och det gör det också – ibland dock endast i teorin. Vi får bo var vi vill, studera och arbeta i vilket nordiskt land som helst och röra oss fritt. Men alltid är det inte riktigt så lätt, bland annat på grund av så kallade gränshinder.

I dag besökte Nordenkorrespondentene, ett projekt inom ramen för Föreningen Norden, Christiansborg, för att senare på dagen delta i Nordiska rådets 63:e session. I Christiansborg höll Johan Lindblad, seniorrådgivare i Nordiska ministerrådet, ett föredrag om gränshinder. Före honom fick vi lite bakgrundsfakta om Föreningen Norden och om Norden överlag, presenterat av Espen Stedje, generalsekreterare i Föreningen Norden i Norge. Stedje poängterade att vi i Norden har en gemensam historia och kultur, och därför kan och borde samarbeta mer. Även Lindblad tyckte att alla gränshinder kunde lösas genom mer aktivt samarbete. Lindblad berättade en fiktiv historia om Lisa som försökte jobba i Danmark men bo i Sverige, vilket illustrerade gränshinder på ett enkelt och vardagligt sätt. Han berättade vidare att ett gränshinder, enligt hans definition, är ”lagar och tillämpningar av offentliga bestämningar som förhindrar eller begränsar rörelse”.

2001 genomfördes en undersökning, i vilken man undersökte existerande gränshinder. Några gränshinder existerande inte enligt de centrala myndigheterna, medan man hade fått in klagomål från privatpersoner. Det organ som sammanställdes 2007, sköter dessa ”icke existerande” frågor och kallas gränshinderforumet. I gränshinderforumet finns en person från varje nordiskt land som identifie-

rar och försöker finna lösningar på gränshindren, som sedan presenteras för regeringar.

Lindblad nämner en mängd olika, mer eller mindre onödiga hinder, som t.ex. om man som svensk är anställd i Danmark och dessutom har ett deltidsjobb hemma, så måste den danska arbetsgivaren betala skatter till arbetarens hemland. Detta leder till att arbetstagaren blir hela 24 % dyrare och därmed antagligen ointressant i arbetsgivarens ögon. Ett annat exempel som nämndes är ID-handlingar, och att alla länder har olika handlingar som anses giltiga: körkort, pass...

De finländska politikerna vi pratade med i Christiansborg var alla väldigt positivt inställda till nordiskt samarbete. Simo Rundgren, medlem i Centern och ordförande för Nordiska rådets Finlands delegation, ansåg att det är viktigt att arbeta mot gränshinder och att Finland aktivt gör det genom att medverka i gränshinderforumet. Rundgren tycker även att det är nyttigt för Finland att göra nordiskt samarbete, då vi har liknande kultur och historia. Finlands viktigaste handelspartner är Sverige, och vi har många gemensamma bolag med Sverige, som t.ex. Stora Enso och därför är det viktigt att jobba bort möjliga gränshinder ur vägen för handeln. Finlands största gränshinder är enligt Rundgren alla de hinder som hindrar finländska medborgare att pendla och jobba i ett annat land. Som exempel kan nämnas Tornedalen, där många människor jobbar på andra sidan gränsen.

Sannfinländska ledamoten Maria Tolppanen anser även hon att nordiskt samarbete är väldigt viktigt och att vi tillsammans är starka inför internationalism. Enligt henne är det största gränshindret för Finlands del att socialskyddet endast gäller i hemlandet och ifall man åker utomlands för att jobba riskerar man att falla utanför socialskyddssystemet. Då vi frågar vad hon anser om att Finlands gränshinder kunde anses vara det finska språket håller hon inte med och säger att språket i Norden är engelska och det språk nordbor sinsemellan kommunicerar på. Tolppanen tillägger även att hon tycker det är viktigt att alla får information på sitt modersmål och att alla dokument i Nordiska rådet nu finns på finska också.

Då Nordiska rådets session öppnas håller alla de nordiska statsministrarna varsitt öppningstal, där alla lyfter fram Utøya och de tragiska händelserna i Oslo i juli. Enligt statsministrarna måste vi sträva efter ett öppnare och mer solidariskt Norden. ”Vi är syskon och bröder” säger Jyrki Katainen. Svenska statsministern Fredrik Reinfeldt säger att hot mot öppenhet ska mötas med mer öppenhet.

Det som den finska statsministern Jyrki Katainen lyfter fram om gränshindren i Norden är att det ständigt kommer direktiv från EU om hur vissa frågor ska skötas som i sin tur skapar nya gränshinder. Johan Lindblad utrycker det som att man ”löser ett gränshinder och bildar två nya”.

Text: Natalie Luukkonen och Annika Rönnblad

Bild: Annika Rönnblad

Espen Stedje höll föredrag om Föreningen Norden

Oroväckande okunskap om nordiska frågor bland unga

Vad vet egentligen unga i Danmark om nordiskt samarbete? Enligt vår undersökning vet de flesta unga väldigt lite eller ingenting om det samarbete som pågår.

Ørestads gymnasium, ett gymnasium i Köpenhamn, med 1161 studerande

Norden har alltid varit unikt när det gäller samarbete länder emellan. Tack vare den gemensamma historien har vi stärkt vår nordiska identitet. ”Jeg er en skandinav” sade H. C. Andersen. Så varför vet så få unga egentligen om det nordiska samarbetet, som i grund och botten utgör basen för vår nordiska identitet?

Bristen på kunskap om nordiskt samarbete bland de unga är något **Maarit Feldt-Ranta**, viceordförande för de nordiska socialdemokraterna, är mycket oroad över. Hon anser att ungdomar är så vana vid tanken på en gränslös värld i och med internet, att de inte inser hur komplicerat det kan bli förrän de vuxit upp och själva stött på gränshinder som försvårat vardagen.

Av dem vi frågade i dag i Ørestads gymnasium i Köpenhamn visste väldigt få något om Finland, antagligen för att de inte får undervisning omlandet i skolan.

På frågan hur det är att vara ung i Danmark fick vi ett ganska entydigt svar: det är helt okej, men kan vara ganska vilt. **Signe Peluffo**, 17 år, tycker det är väldigt fritt att växa upp i Danmark, men nämner också danskarnas glädje för fester: enligt henne är det inte ovanligt att man börjar festa redan på onsdag, för att ”i morgon är det ju torsdag och sedan är det redan fredag”.

Vad detta innebär i praktiken får man tolka själv, men det finns kanske ett samband mellan festglädjen och den okoncentrerade stämningen som råder i danska skolor överlag. Även om Danmark har satsat stora pengar på skolan, presterar danskarna sämre än förväntat i internationella test. **Jonathan Bak Dragsted,** 18 år, säger att ”det är inte systemet det är fel på, utan på de okoncentrerade eleverna”.

Jonathan Bak Dragsted säger även att det ofta förekommer småprat på lektionerna, men i och med att alla elever har egna skoldatorer i Ørestads gymnasium, sker mycket av småpratet via sajter som t.ex. Skype och Facebook. Signe Peluffo tillägger att arbetsron till stor del beror på läraren, ämnet och gruppen.

Signe Peluffo och Jonathan Bak Dragsted säger även att det kan vara arbetsamt att vara ung i Danmark. De nämner båda att de har ett deltidsjobb för att finansiera sina studier. Till exempel Peluffo jobbar på McDonald’s vid sidan om sina gymnasiestudier.

Både Peluffo och Bak Dragsted säger sig ha funderat på fortsatta stu-

dier utomlands, men inte inom Norden, eventuellt i England. De anser båda två att de fortsatta utbildningsmöjligheterna i Danmark är bra.

Det danska skolsystemet skiljer sig från det finska på flera sätt. Själva gymnasiet är treårigt precis som i Finland, men där slutar likheterna: inriktningarna är helt annorlunda, likaså betygsättningen.

Under de senaste dagarna har det informerats om att medan Danmark skapar allt fler studieplatser på tredje stadiet, skär Finland ner på dessa studieplatser. Men enligt Maarit Feldt-Ranta, partikamrat till undervisningsminister **Jukka Gustafsson**, skärs det endast ner studieplatser inom de sektorer där det inte behövs fler yrkeskunniga. På detta sätt försöker man minimera arbetslösheten och se till att det finns tillräckligt med utbildade i varje bransch.

Enlight Maarit Feldt-Ranta är det alltid bra att vara en del av Norden. Hon påpekar att genom att samarbeta som Norden, istället för enskilda länder, har vi bredare axlar, och att det alltid är bra att ha en s.k. lökidentitet. Med det menar Feldt-Ranta att det är bra att vara del av samhällsgrupper (ex. Karisbo, raseborgare, västnyländning, finländare, nordbo osv.). Feldt-Ranta anser att det aldrig är dåligt att vara nordbo, eftersom folk är positivt inriktade gentemot nordbor överlag. Hon påpekar även att tillsammans har vi mera att säga till om i internationella frågor när vi inte jobbar som enskilda länder.

Förhoppningsvis ökar Nordenkorrespondentene 2011 medvetenheten bland ungdomar om nordiskt samarbete åtminstone i våra hemkommuner, för om ingen ungdom längre intresserar sig för nordiska frågor, kommer det nordiska samarbetet inte att kunna fungera lika bra som idag längre till.

Text: Natalie Luukkonen & Annika Rönnblad

Bild: Annika Rönnblad

Ovanpå skolans tre runda klassrum finns utrymmen där man kan vistas under sina håltimmar

Gallup:

1. Vad vet du om nordiskt samarbete?
2. Vad vet du om Finland

Afuq och Stephanie

1. Ingenting!
2. Nokia är väl därifrån..

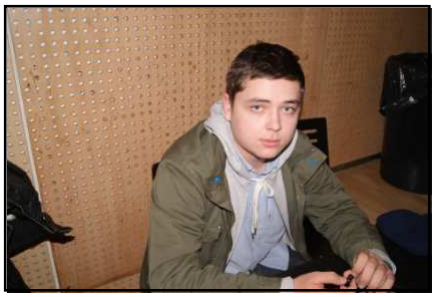

Oliver

1. Jag vet ingenting om nordiskt samarbete
2. Vet ungefär var det ligger

Signe

1. Jag vet att man samarbetar, men inte hur.
2. Vodka! Eller det kanske är mera Ryssland..? Och så har man ett lustigt språk!

Är det nya mopedkortet bättre?

Orsaken till det nya mopedkortet i Finland är det ökade antalet olyckor bland de nya mopedisterna. Det första de flesta tänker på när de hör om det nya mopedkortet är endast att det blivit mycket dyrare men vad har i själva verket ändrats?

Priset för det nya mopedkortet är ca 600 euro + 2 stycken passfotografier. Teoritimmar, övningskörning och hanteringsövning kostar 495 euro, teoriprovet kostar 49,50 euro och polisens godkännande av ansökningen av kort kostar 50 euro. Priset varierar dock en del mellan bilskolorna i olika städer.

Tidigare kostade mopedkortet ca 60 euro + två stycken passfotografier, där teoriprovet kostade 17 euro och polisens godkännande 40 euro

För att kunna ta mopedkortet krävs att du fyllt 15, ett godkänt läkarintyg och föräldrarnas godkännande på polisens formulär. När du har pappren fixade och har pengarna till körkortet så är du klar att gå till bilskolan och anmäla dig.

I bilskolan skall man ha tre stycken teorilektioner, en lektion i hur man hanterar mopeden och två timmar med övningskörning i trafiken. Undervisningen kan även ordnas av någon annan person som har tillstånd t ex en förälder.

Själva körkortet innefattar ett teoriprov och ett hanteringsprov. Ett underkänt prov har man möjlighet att ta om, men det kostar 17 euro extra.

Matias Oksanen

Genast efter att man blivit godkänd får man ett tillfälligt mopedkort, men efter ca två veckor kan man hämta sitt riktiga kort från polisstationen. Jag har intervjuat **Matias Oksanen** som nyligen fått kortet.

Är man en mycket tryggare chaufför efter att man gått mopedskolan?

-Jo, det är man. Jag tycker att övningskörningen i trafiken var mest givande och skapade trygghet

Inverkade det nya priset på din inställning till att ta kortet?

-Nej, det gjorde det inte eftersom det var en självklarhet för mig att ta kor tet.

Är det många färre som väljer att ta kortet nuförtiden eftersom priset höjts?

- De flesta pojkar har nog tagit kortet trots det, men antalet flickor har sjunkit betydligt.

Tycker du att det nya mopedkortet är för dyrt ?

- Jo, jag tycker nog att det är lite väl dyrt med tanke på hur mycket man sist och slutligen lär sig under timmarna.

Vad tyckte du var positivt och negativt med det nya mopedkortet?

- Positivt var som sagt övningskörningen i trafiken och i det stora hela är man nog en säkrare chaufför i början än de som endast skrev ett teoriprov. Negativt är det höjda priset på kortet och teoritimmarna var nog inte så värst givande och effektiva. Jag tycker också att istället för hanteringsprovet skulle man ha en uppkörning i trafiken. Det skulle ge en bättre bild av elevens färdigheter med moped i trafiken.

”- Positivt var som sagt övningskörningen i trafiken och i det stora hela är man nog en säkrare chaufför i början än de som endast skrev ett teoriprov.”

Lönar det sig att ta körkortet med sin förälder ?

- Nej, det tycker jag inte. Det är nog inte värt det med tanke på hur invecklat det är.

Det har uppstått problem i Österbotten med det nya mopedkortet eftersom övningskörningen och hanteringsövningen har skett under skoltid vilket skolan inte godkänner. Dessa problem har inte uppstått här i Nyland eftersom mopedskolans timmar sker endast på kvällstid.

Det vi kan konstatera är att visst har priset kännbart ökat, men det har även medfört en större trygghet bland de nya mopedisterna och bland andra trafikanter. Trots det är denna process minsann inte ännu helt optimal. Mycket skulle ännu kunna göras bättre och mera effektivt.

Text & Bild: Edvard Björk

Köp din bil från Tyskland

Det finns säkert många orsaker till att man skulle åka till Tyskland och köpa sin bil. En viktig orsak är förstås pengarna – bilarna är billigare i Tyskland, en annan orsak är att bilarna är i bättre skick, de är inte körda i salt och allmänt servar man bilarna mera i Tyskland än här. En annan orsak kan vara att en modell inte finns i Finland men nog i Tyskland. Dessutom är urvalet större I Tyskland.

Man börjar ofta söka sin bil på nätet, mobile.de är en av de mest använda sidorna. Det är viktigt att man är noggrann då man väljer varifrån man köper sin bil och av vem. Enligt ett test som ADAC, Tysklands Bilförbund gjort är en tredjedel av de bilar som säljs inte prisvärda. Testet visade klart att man fortfarande utnyttjar köparens okunnighet.

När man väl hittat en bil man är intresserad av lönar det sig att komma överens med försäljaren om en träff. Därefter är det skäl att bekanta sig med alla regler och hur man ska förfara.

Före köp ska man kontrollera åtminstone följande saker:

- att bilens identifieringsnummer är densamma som i registerutdraget annars kan man inte registrera bilen I Finland.
- att säljaren har rätt att sälja bilen, att den inte är stulen
- att bilen inte varit krockskad och att konstruktionen inte ändrats för mycket (i Finland krävs att 50% är originaldelar)
- att vägmätarställningen visar rätt (kolla serviceboken)
- att all nödvändig utrustning som krävs i Finland finns med
- att serviceboken finns med

Då man köper från ett företag, alltså en bilfirma, är bilarna redan borttagna ur registret vilket betyder att man inte får köra med dem. Ofta erbjuder bilfirmorna registreringsservice som de fakturerar för eller också ingår det i bilpriset. Man kan även välja att registrera bilen tillsammans med försäljaren och det är kanske det enklaste sättet om man ej är säker på hur man ska gå till väga. Pass bör man kunna uppvisa. Om man köper via en bilfirma är det säkrare då det finns en ansvarslag som förpliktigar försäljningsfirman att stå för fel som funnits redan vid köptillfället. Säljaren är också ansvarig i ett halvt års tid för fel som uppkommer till följd av redan befintliga fel i bilen.

När man väl kommit till Finland måste bilen registreras och man måste betala bilskatten. Skatten betalas till tullen och den som infört bilen till landet är också den som är skattskyldig om man inte har avtal och meddelat tullen. I tullen fyller man i en bilskattedeklaration och utifrån det bestäms skatten. Sedan går informationen automatiskt till AKEs trafikdatasystem. Innan man kan registrera bilen måste man också besikta bilen. Vid besiktningen kontrolleras bland annat att fordonet motsvarar de krav som gäller I Finland. Det är också viktigt att veta att bilen måste uppfylla de krav som gällde i Finland den tidpunkt då fordonet togs i bruk. Alltså en bil av 1998 års modell följer de lagar som fanns 1998.

Prisexempel: Ju finare bil man importerar desto mer lönar det sig att importera än att köpa en likadan bil I Finland. Tex en Ferrari 458 kan kosta ca 400.000 euro I Finland medan man I Tyskland lätt hittar en likadan bil för ca 200.000 euro + 100.000 euro skatt om man importerar den till Finland, alltså tjänar man ca 100.000 euro genom att importera. Detta lockar då många att importera bilar då man kan få en bil I bättre skick och samtidigt spara några tusen lappar!

Text: Jonny Nyman

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Ferrari_458_Italia_--_05-18-2011.jpg

Viivi Montonen – ensam flicka bland pojkarna på metallinjen

Ordet jämlikhet är väl använt i dagens samhälle. Det är viktigt att alla behandlas lika oberoende av hudfärg, ursprung och kön. Men hur fungerar det i verkliga livet? Behandlas kvinnor och män alltid lika i dagens Finland? Finns det skillnader mellan hur flickor och pojkar behandlas i skolorna? Viivi Montonen är studerande vid yrkesskolan Axxell i Karis. Hon studerar på en linje med 13 studerande, varav 12 av dessa är av det manliga könet.

-Att jag är enda flickan på linjen gör ingenting! Jag är jättenöjd med mitt val av skola och trivs mycket bra. Viivi beskriver sig själv som litet av en ”pojkflicka”. Hon har alltid intresserat sig för motorer och fart. Barbiedockorna fick redan tidigt ge vika för både fyrhjulingar och crossmotorcyklar. Allt som var byggt av metall lockade mera än plastdockorna. Det förklarar varför Viivi trivs så bra på metallinjen vid Axxell i Karis.

-Egentligen ville jag studera vid billinjen från första början men den var full. Idag är jag glad att det blev metall istället, berättar Viivi.

Tanken som troligen slår de flesta är hur det då är att studera på en linje tillsammans med enbart pojkar?

-I början behandlade pojkarna mig inte som en i mängden. De trodde att jag behövde hjälp med det mesta och att jag var extra svag bara för att jag är flicka. Nu har de lärt sig att inte särbehandla mig på något vis. Jag är en i mängden helt enkelt.

Men trots detta vet vi alla att olikheter i det kvinnliga och det manliga könet finns och måste få finnas. Då pojkarna vid metallinjen hoppade in i sina arbetsoveraller var Viivi tvungen att vänta flera veckor på att få använda sin. Hennes overall måste man specialbeställa för att få tag i rätt storlek. De arbetsoveraller som fanns från förut skulle Viivi ha drunknat i.

-Att pojkar och flickor är olika märker man nog av. Jag känner mig som en i gänget, men då pojkarna börjar diskutera vilken flicka som är snyggast, då blir jag tyst och lyssnar istället roat på dem, berättar Viivi med ett skratt på läpparna.

Hon erkänner även att vissa uppgifter ibland kan kännas fysiskt tunga och att krafterna inte alltid räcker till, men då finns det alltid någon vänlig pojke i närheten som är villig att hjälpa.

Även lärarna behandlar Viivi precis som de behandlar alla de andra studerandena. De är mycket positivt inställda till att ha en flicka på den mansdominerade linjen.

-De ger mig precis samma instruktioner som de ger pojkarna, sedan litar de på att jag frågar då jag behöver hjälp eller inte förstår uppgiften, förklarar Viivi.

Om Viivi kommer att stanna inom denna bransch vet hon inte ännu. Framtidsplanerna är att gå klart denna treåriga utbildning och utexamineras som svetsare/plåtslagare/verkstadsmekaniker våren 2014. Även om hon inte stannar inom just denna bransch så är hon rätt säker på att en mansdominerad bransch är någonting för henne.

-Jag är helt enkelt intresserad av yrken som till största delen tycks intressera mest män. Även om jag byter bransch senare i livet så tror jag att jag kommer ha mycket nytta av dessa tre år på metallinjen. Jag lär mig hela tiden hur det är att vara enda av mitt kön i en större grupp och det kommer jag nog ha nytta av senare i livet. Det gäller nog att stå på sig litet extra ibland.

Hur folk runtom i samhället reagerar då Viivi berättar att hon går på en metallinriktad linje är någonting som har förvånat henne.

-Folk ser chockade ut och frågar ofta vad jag som flicka gör på metallinjen. Då brukar jag bara svara dem att jag studerar där precis som alla de andra.

Text & Bild: Sofia Westerholm

Enrique Iglesias

Enrique Iglesias

Enrique Iglesias hade konsert i Hartwall Arena torsdagen den 7 april 2011. Den torsdagen regnade det och var kallt väder ute. Sofia, Isabella och jag var alla lite nervösa och såg fram emot konserten eftersom det var två år sedan Enrique senast var i Finland. Efter lite krångel med biljetterna var det äntligen dags. De öppnade dörrarna till salen och vi gick alla till våra platser. Vi måste vänta ganska länge på att Anna Abreu skulle komma som förartist för att värma upp publiken lite. Alla var taggade och vi stod där och lyssnade på Anna Abreu och då kommer Redrama in och börjar sjunga med i sången ”Worst part is over”. Jag uppdaterade min status på facebook efter att de hade uppträtt så här:”Enrique Iglesias 12 raden breve runawayn;)”. Då jag just hade hunnit publicera det så började musiken spela och det blev mörkt i hela salen.

Första låten heter ”Tonight”. Enrique Iglesias uppträdde sedan med andra låtar som ”Heartbeat”, ”Rhythm Divine”,”Bailamos” samt flera andra.

På scenen med stjärnan

”Det kändes så overkligt att sitta där med Enrique för att jag två år tidigare på Enriques konsert hade suttit uppe i högra hörnet och varit så avundsjuk på de lyckliga fansen som då fick gå upp på scen och nu satt jag själv där.”

Enrique berättade där emellan hur mycket han tycker om Finland samt tackade publiken på finska. Enrique sjöng sedan ytterligare några låtar och frågade sedan publiken vem som skulle vilja komma upp på scenen med honom. De flesta i publiken skrek att de ville men eftersom Enrique stod ganska nära där vi var så hörde han då vi skrek och då frågade han mig att om jag på riktigt ville komma upp på scen med honom. Jag ropade joo då och han svarade att ”-kom då”. Det var bara ett ögonblick och sedan kom vakterna och lyfte upp mig på scen. Jag småsprang hela run-

Vi fick uppleva konserten på väldigt nära håll

wayn och satte mig med Enrique. Enrique frågade mig vad jag heter, hur gammal jag är, var jag bor, hur långt det är till Karis, om jag skulle hem på kvällen samt vem jag var där med. Jag var så nervös att min röst darrade och jag kunde inte tro att det var sant. Då jag besvarade frågan vem jag var där med så sa Enrique att Isabella och Sofia också skulle få komma upp på scen. Då Sofia och Isabella kom på scen fick de även svara på vad de heter samt hur gamla de är. Enrique frågade sedan vilka som är över 21 år gamla och valde en man som hette Camilo upp på scen. Camilo skulle också ta med sin flickvän upp på scen men hon vågade inte komma så Camilo fick istället sjunga ”Stand by me” för henne. Medan han sjöng satt vi där med Enrique och vi tog några bilder.

Det kändes så overkligt att sitta där med Enrique för att jag två år tidigare på Enriques konsert hade suttit uppe i högra hörnet och varit så avundsjuk på de lyckliga fansen som då fick gå upp på scen och nu satt jag själv där. Då Camilo hade sjungit klart fick han en grogg tillsammans med Enrique och sedan fortsatte Enrique sjunga ”Stand by me”. Då sången var slut släcktes lamporna och Enriques bakgrundssångare förde oss via backstage tillbaka till publiken. Vi gick igenom hela publiken tillbaka till våra platser som hade blivit upptagna av andra människor så vi tog våra saker och bytte platser till lite sämre. Enrique fortsatte sjunga några sånger som t.ex. ”Taking back my love” och ”Be with you”. Därefter släcktes lamporna och Enrique kom upp i mitten av publiken och tog upp en flicka och sjöng ”Hero” för henne samt gav några pussar åt henne. Konserten fortsatte sedan och hade bra stämning ända till slutet. Enriques konsert var den bästa konserten jag någonsin varit på och vi gillade den mycket.

Text & Bild: Janina Korhonen

Bungy Jump

I slutet av sommarlovet bestämde jag mig för att göra något jag länge drömt om. Jag ville nämligen hoppa bungy jump och nu hade jag min möjlighet eftersom Skybreakers hade öppet i Finland. Skybreakers är ett företag som erbjuder Finlands högsta bungy jump-möjlighet, från en kran. Bungykranen finns i Helsingfors och är öppen endast två veckor på sommaren.

Jag och några vänner hade planerat att hoppa och begav oss iväg till Helsingfors. Inspirationen fick vi av några vänner som tidigare hoppat. Beslutet var ganska spontant eftersom vi först dagen innan vi hoppade, på allvar bestämde oss för att verkligen hoppa. Jag tänkte inte på att jag skulle hoppa förrän jag satt i bilen på väg till Helsingfors. Jag insåg dock vad jag gav mig in på först då jag såg den 150 meter höga bungykranen ovanför vattnet och jag blev nog lite nervös.

När vi sedan stod bredvid kranen fanns det inte tid för att fundera eller fega ur mera. Jag var säker på att jag inte skulle tycka om att hoppa nu när jag sett hur högt det var men jag hade bestämt mig för att pröva. Jag vågade inte hoppa först för jag ville ju veta hur det kändes så sist fick bli min plats.

När jag väl stod i hoppkorgen hade min rädsla försvunnit. Det var spännande att inte riktigt veta vad jag gav mig in på. Nu var det bara att lyssna på de sista instruktionerna och sedan fälla sig ut i det fria. Jag tvingade mig själv att hoppa direkt då jag fick lov för att inte sedan bli kvar och tveka. Det var ett bra val eftersom känslan av att "flyga" i luften är obeskrivlig, lätt sagt en av de bästa jag har varit med om! Efteråt när jag stod med diplomet i handen som bevis kändes allting ganska overkligt. Det var först efter en tid som jag insåg vilken lycka det var att hoppa. Det är definitivt en dag med stort D, värd att minnas hela livet. Om du funderar på att hoppa rekommenderar jag dig att våga pröva, det är en fantastisk upplevelse. Jag skulle själv gärna hoppa på nytt.

Att hoppa bungy jump är lika farligt som att gå ute i trafiken. Det finns alltid en risk att något ska gå snett. Det sker dock väldigt sällan missar. Repet är fast vid vristerna och därtill har man på sig en sele för att vara säker. Den första delen av repet som är fäst vid vristerna töjer ca 400% för att inte göra 'knycken' outhärdig. Då man hoppar har man en hastighet på 120 km/h i luften. Sedan efter första knycken flyger man uppåt med en hastighet på 80km/h. De första 50 metrarna är fritt fall och sedan saktar hastigheten stegvis. Det är viktigt att följa instruktionerna och hålla sig rak och spänd.

Bungy jump kommer ursprungligen från New Hebrides i Stilla havet. Stilen, hur man hoppar, har dock ändrat och den stil man hoppar enligt idag började man använda i slutet av 80-talet. I Finland gjordes de första hoppet i Esbo.

Skybreakers har arrangerat bungy jump i ca 20 år men de sysslar också med annan verksamhet, det kan man läsa mera om på *www.skybreakers.com*

Text & Bild: Erica Kaskinen

Pris: 90€

Plats: Olympiaterminalen, Helsingfors (Brunnsparken i Helsingfors)

Öppettider: 2 veckor på sommaren

Åldersgräns: 16 år.

Yngre? Endast med en förmyndares lov.

Ovanlig födelsedagspresent

Visst är det roligt att fylla år, i alla fall när man blir 18 år och får springa omkring på krogarna och ta körkort. Men det roligaste med födelsedagar är ju nog presenterna man får av familjen, släkten och vännerna. Och vad kan vara roligare än presenter? Jo överraskningspresenter man inte har den blekaste aning om att man kommer att få.

Söndagen den 11 september 2011 vaknar Susanna Forsell tidigt på morgonen och sätter sig i bilen med sin familj som kommer att åka till Susannas farmor som bor i Kotka, tror hon... Bilen stannar vid en ABC där familjen går in och skall äta morgonmål. Susanna sov hela vägen hemifrån Ekenäs och är lite trött och dåsig när hon stiger ut ur bilen och märker inte att hon inte är i Kotka Abc som hon tror. När familjen sitter och äter vid frukostbordet tar bror Daniel upp ett presentkort och säger att Susanna skall få hoppa fallskärm inom de närmaste timmarna. Susanna blir illröd i ansiktet och skriker av glädje och tänker nästan börja gråta. Hon märker då att de är vid Utti Abc några hundra meter från ett flygfält och Suomen laskuvarjokerho, där hoppet kommer att ske.

Idén att ge ett fallskärmshopp i födelsedagspresent kom från Susannas bror som efter sitt första fallskärmshopp skämtat att han kommer att ta henne med och hoppa när hon fyller 18 år. Han har själv utbildning som fallskärmsjägare. Susanna blev verkligen glad över presenten eftersom hon alltid har velat hoppa fallskärm och visste att hon också skulle komma att göra det. Hon tänkte inte ett ögonblick på att backa ur. Familjen körde till flygfältet, där hoppet skulle ske inom några timmar, för att fylla i papper och prova fallskärmskläder som man måste ha på sig när man hoppar. Susanna tycker att kläderna är ganska tuffa, med overall, handskar och läderhjälm. Hon fick en säkerhetssäle och en snabbkurs i hurdana positioner man skall ha när man är i luften. Men en liten stund måste Susanna vänta innan hon skulle få hoppa, de måste vänta på att molnigheten avtog. Familjen satte sig i bilen och körde en sväng under tiden de väntade, då råkade Lady Gagas låt The edge of glory spela på radion och Susannas iver steg.

Efter någon timme ringde de och meddelade att himlen nu var molnfri och propellerplanet stod färdigt att lyfta. Susannas nervositet steg när hon kom in på det område dit hennes föräldrar inte mera fick följa med. När hon kom in i planet och det började lyfta tyckte hon det var roligt och var inte alls rädd för det som hon

annars brukar vara när hon flyger. Det var några andra som också skulle hoppa, bl.a. en man som också fått det till födelsedagspresent. Det var ett tandemhopp hon skulle hoppa. Det betyder att man är fastspänd på magen till en annan person och hoppar med den.

”Känslan var lugn i planet”, påstår Susanna. Alla gav lyckönskningar till varandra och nervositeten släppte lite. Vid 4000 meters höjd öppnades dörren till planet och den första gruppen på fem personer hoppade ut i luften. ”Ena sekunden såg man dem och den andra var de försvunna”, berättar Susanna. Hon skulle hoppa med en hoppmästare som skulle hoppa tandemhopp för 900:e gången, men första gången med Susanna. När det blev deras tur steg nervositeten genast igen. Med ryggen fastspänd på mästarens mage skulle hon hänga utanför planet och känna planets botten under sina fötter medan han gjorde sig klar.” Det var en äcklig känsla att hänga fritt utanför, det kändes som om jag skulle dö”, berättar Susanna. Hon fick order att inte blunda medan de hoppde annars skulle hon missa allt det roliga. Hela hoppet skulle filmas.

Ready, steady GO! ”Det kändes som när man drömmer att man faller och sedan vaknar man, fast man aldrig vaknade nu för det hände på riktigt” berättar Susanna med iver. De föll 50 sekunder fritt fall genom luften och när de närmade sig 2000 meters höjd ovanför marken öppnades fallskärmen. ”Då blev det knäpptyst”, berättar Susanna och utsikten var otrolig. Hoppmästaren välkomnade henne till hans kontor medan de svävade i luften. ”Man fick en frihetskänsla och kände att man nu kan klara allt i världen”, berättar hon. Hon fick även styra själv medan de var i luften. ”Det kändes som att flyga”, berättar hon. Hon fick också vara med om lite spinn i luften, mästaren hade frågat henne om hon ville ha lite Borgbackenkänsla och det ville hon såklart ha. Efteråt blev hon lite yr.
När de närmade sig marken såg hon sin familj som hade hört hennes skrik ända ner när hon flög runt, runt i luften. Hoppmästaren skötte hela landningen, hon skulle bara hålla upp knäna när de landade. Landningen gick jättebra och hon skrek av glädje på marken. ”Och känslan när vi landat var otrolig, en riktig adrenalinkick”, berättar Susanna. ”Hon pratade ännu om hoppet en och en halv timme efter landningen”, berättar pappa Kristian. ”Värsta känslan var vid kanten av planet just innan vi skulle hoppa”, säger hon. Benen skakar ännu på henne då hon tänker på det.

Hon tycker att det var den bästa födelsedagspresenten hon fått och tackar sin bror massor för den. Hon rekommenderar för alla att någon gång prova på att hoppa. ”Man övervinner rädslan”, säger hon. Hon är inte mera rädd att flyga. Och till sist nämner hon att det inte var sista gången hon hoppade fallskärm.

Text: Josefina Bäck
Bild: Susanna Forsell

Nybörjardagen!

I början av skolåret, i augusti, ordnade tutorerna i KBG enligt tradition en dag för de nya studerandena på Grantorp. Nybörjarna hade vanlig skoldag fram till kl.12 den dagen och begav sig sedan iväg till Grantorp med buss där ett dygns äventyr väntade. I år hade vi tur med vädret, det var klarblå himmel och varmt. Maten var också god, beställd från Socis.

Olika aktiviteter ordandes för nybörjarna

På Grantorp började alla med att söka en sovplats för natten. Därefter följde samarbetsövningar och tävlingar vid olika stationer. På fritiden spelade en del volleyboll medan andra tog det lugnt på sidan om eller umgicks på lägerområdet. Efter programet var det möjligt att bada bastu och grilla för den som kände för det. Som pricken på i hade tutorerna även planerat in ett hemligt äventyr för nybörjarna just innan läggdags.

Nybörjardagen ordnas med syfte att de nya studerandena ska känna sig väkomna och få en trevlig start på skolgången i gymnasiet. Nybörjarna ska lära känna varandra bättre och få en bra gemenskap. Faktum är dock att de även lär känna de äldre studerandena, tutorerna, som arrangerar nybörjardagen och som i fortsättningen ska finns där för att skapa trygghet och vägleda de nya studerandena. Tutorernas baktanke är att alla ska minnas nybörjardagen som en bra dag och feedbacken har varit positiv, även i år.

Text & Bild: Erica Kaskinen

Glada nybörjare!

Kultur-karnevalen krymper klyftor

´Workshop: bollywooddans

Jag sätter ner mig i Närpes simhalls cafeteria tillsammans med Kulturkarnevalens huvudarrangörer **Mikael ”Gusse” Andersson** och **Eva-Helén Ahlberg**. Direkt märker jag att intervjun kommer att bli riktigt trevlig, de har nämligen en lätt och trevlig stämning runt sig. Kulturkarnevalen är en årligen förekommande händelse där en stor ungdomsskara från hela Svenskfinland träffas i kulturens tecken. Här njuter både arrangörerna, ”staffen” och ungdomarna av inspirationen, sammanhållningen och glädjen som flödar.

– Ibland har lärare varit med på Kulturkarnevalen och de har frågat mig vad vi gjort åt ungdomarna när de beter sig så bra och är så positiva berättar Gusse. Eva-Helén instämmer och säger att hon tror det beror på att alla har anmält sig hit frivilligt och de tycker om att vara här. Hittills har Kulturkarnevalen ordnats nio gånger på olika platser i Svenskfinland. Oftast kontaktar arrangörerna platserna de tänkt ordna evenemanget på men till exempel Borgå kontaktade i fjol arrangörerna och bjöd in dem.

I år fanns det plats för 500 ungdomar att vara med och dela gemenskapen. Första året anmälde sig 85 stycken. Mikael ”Gusse” Andersson, mannen bakom idén om en motsvarighet till Stafettkarnevalen inom kulturen, säger att Kulturkarnevalen är en viktig happening där ungdomar kan pröva nya saker, uppleva nya känslor och människor och framförallt lära sig något nytt. Gusse menar att Kulturkarnevalen är något som behövs eftersom klyftorna mellan de olika regionerna i landet kan vara ganska stora.

– En gång hörde jag till och med en Esbobo säga: Nämen de där Närpeserna var ju helt kivoga i alla fall, berättar Gusse med skratt i rösten. Dessutom pratar Eva-Helén och Gusse om hur viktiga konst och kultur är och konstaterar även att Kulturkarnevalen är den enda av sitt slag. Gusses roll i arrangemanget är att fungera som konstnärlig ledare, i princip ska han tillsammans med producenten Eva-Helén hålla ihop stommen till hela Kulturkarnevalen och se till att Kulturkarnevalen hålls regelbundet. Eva-Helén fungerar alltså som producent och sköter om ekonomin, marknadsföringen och deltagarnas resor, mat, infopaket och så vidare.

Både Gusse och Eva-Helén tar sig en lång funderare när jag frågar vad de finner mest krävande. Till slut säger Eva-Helén att det nog är veckorna före, att komma ihåg all info och finslipa alla detaljer och att få allt att fungera som det ska. Gusse instämmer och tillägger att all press släpper då allt är igång. Dock tycker han att det är synd då Kulturkarnevalen tar slut, han säger att det alltid känns så tomt när alla åker hem och man själv blir kvar för att städa.

– Det här låter helt som en kliché men det känns som om vi alla blir en

hel stor familj med våra egna skämt, berättar Eva-Helén

Enligt Eva-Helén är det bästa att evenemanget uppskattas eftersom ryktet går att det här är en kul sak. – Jag kan ge något åt var och en av ungdomarna, det får mig att må bra tillägger hon. Gusse berättar att han är väldigt tillfredsställd med hur allt fungerat eftersom han jobbat och bearbetat tanken om Kulturkarnevalen så länge.

Gusse berättar att det är mycket svårare att få medierna intresserad av evenemang inom konst och kultur än inom sport. Eva-Helén påpekar att barn och ungdomskulturen borde synas mycket mer i medierna. Något jag blev överraskad över är hur mycket jobb det innebär att ordna något som Kulturkarnevalen.

Finlands Svenska Skolungdomsförbund, Gusse och Eva-Helén samarbetar som huvudarrangörer och börjar redan efter årets Kulturkarneval läsa igenom deltagarnas utvärderingar.

– Det alla inte förstår är att vi verkligen går igenom allas utvärderingar och funderar på allas förbättringsförslag, det är verkligen mycket jobb, tillägger Gusse skrattande. Många labbförslag kommer från just ungdomarnas utvärderingar men de kräver ändå mycket planering. Man måste hitta en lämplig labbledare som brinner för det hon/han gör. Det viktiga är inte att ha en bra utbildning, utan att man ska vara duktig. Utgångspunkten är att försöka hitta labbledare från området Kulturkarnevalen hålls i, men det är inte ett måste. Arrangörerna tycker att det är viktigt med varierande labbledare. I år tillades även några minilabb för åk 5-6 i Mosebackeskola eftersom lågstadielärarna inte visste vad de skulle göra med sina elever. Arrangörerna är nöjda med dem och ska fortsätta utveckla minilabben.

Eva-Helén och Gusse håller upp stommen till Kulturkarnevalen

I januari börjar de konkret fundera på utvärderingen och börjar planera nästa års labb samt var Kulturkarnevalen ska ordnas. Man måste också skriva klart infopaket till skolor och dylikt. Att ordna en karneval är minsann inget lätt jobb.

– Helst skulle jag välja alla labb, men måste jag välja ett från årets urval skulle jag välja något helt konstigt, typ drill eller Bollywood dans, säger en leende Gusse. Eva-Helén skulle däremot välja endera smyckesdesign eller svetslabbet och skulle även gärna prova på Drop-in labbet graffiti.

– Alla är olika och har rätt att vara det, det är också något vi vill få fram via Kulturkarnevalen, berättar Gusse.

Text: Ida-Sofie Valtanen
Bild: Ida-Sofie Valtanen och Sofia Lindevall

Filmdagen

- ett välkommet avbrott i vardagen

Även lärarna uppskattade kaffeförsäljningen i A7

Onsdagen den 19 oktober ordnades det en filmdag i Karis-Billnäs gymnasium. Efter maten samlades alla gymnasieelever i klassrummen för att se på film tillsammans. Under den gångna veckan hade eleverna valt ut två filmer av åtta möjliga som de ville se under filmdagen. Filmer man hade chansen att se under filmdagen var bl.a. Yes Man, The Expendables och Despicable Me.

Idén om en annorlunda skoldag, där halva dagen skulle ägnas åt filmtittande kom från elevkåren. **Natalie Luukkonen,** viceordförande för elevkåren, berättar att man redan i fjol funderade över möjligheterna kring att ordna en filmdag i skolan. Styrelsen ville ordna en alternativ skoldag på hösten då det annars inte sker en så stor variation i skolans program. – Målet med dagen var att förbättra sammanhållningen mellan eleverna och att ha en rolig stund tillsammans, säger Luukkonen. Veckan innan evenemanget ordnades hade elevkåren satt upp listor på filmer, där eleverna fick skriva sina namn på den lista med den film de allra helst ville se. Eleverna skulle skriva sitt namn på två listor, eftersom det visades en film klockan 11 och en andra film klockan 13.

Med det ruskiga väder som den 19 oktober bjöd på, kändes det rätt mysigt att sitta inne och titta på film. Den första film jag såg var en film vid namn Tangled, som var en annorlunda version av sagan om prinsessan Rapunzel. Man hade mörklagt klassrummet och filmen visades på den vita duk, där OH-sidor annars brukar synas. Efter att filmen var slut stannade jag en av eleverna i klassrummet, **Sofia Peltomäki**, för att fråga henne om hennes åsikter kring filmdagen. Peltomäki tyckte att initiativet till en filmdag var mycket bra. Filmdagen var rolig och mysig, tyckte Peltomäki. Hon påpekar också att den ordandes vid en passande tidpunkt (precis före höstlovet) då man annars inte skulle ha någon motivation för skolarbete. – Det borde ordnas flera filmdagar. En filmdag på hösten och en på våren, tyckte Peltomäki.

I pausen mellan filmvisningarna hade elevkåren satsat på försäljning av toast och muffins i A7. Där samlades elever för att umgås och kanske ta del av läckerheterna som elevkåren erbjöd. Klockan 13 var det sedan dags för den andra filmen för dagen. Eleverna sökte sig till de klassrum, där den film de valt att se skulle visas. Filmdagen avslutades till slut vid halv tre tiden. Filmdagen var ett lyckat koncept och det är möjligt att detta skulle kunna bli en ny, fin tradition i Karis-Billnäs gymnasium.

Koncentrerat filmtittande

Text & Bild: Emilia Ekström

Filmrecension: Despicable Me

Despicable Me är en datoranimerad film från år 2010. Filmen handlar om en känslokall brottsling vid namn Gru, vars största dröm är att bli världens främsta skurk. För att kunna uppnå sin dröm planerar han århundradets brott. Han tänker stjäla månen.

Dock är Gru inte den enda som planerat en sådan kupp och han tvingas att arbeta hårt och vara listig, för att ha någon som helst chans att lyckas. Gru är fast besluten att klara av alla problem som kommer i hans väg. Allt ställs dock på sin spets när tre föräldralösa flickor kommer in i hans liv och får Gru att ändra sina värderingar totalt.

Despicable Me är en gullig, genuint rolig och mycket snyggt animerad komedifilm. Filmens absoluta trumfkort är de sympatiska karaktärerna som levererar det ena träffsäkra skämtet efter det andra. Historien i sig känns inte särskilt spännande och t.o.m. en aning seg till en början, men från och med att de tre föräldralösa flickorna kommer med i bilden börjar karaktären kring historien växa. Sist och slutligen tyckte jag riktigt mycket om filmen Despicable Me och kan klassa den som den absolut sötaste film jag någonsin sett.

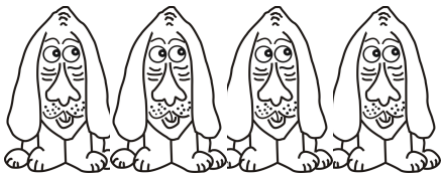

Text: Emilia Ekström
Bild: Universal Pictures

Filmrecension: Beastly

Beastly är en amerikansk romantisk fantasyfilm som är baserad på Alex Finns roman Beastly. Filmen handlar om sjutton år gamla Kyle Kingson (Alex Pettyfer) som är en bortskämd, arrogant och otroligt populär i sin skola. Han är son till det rika och kända nyhetsankaret Rob Kingson. Kyle har ett bra utseende och är mycket väl medveten om det själv. Men det finns en person som inte riktigt tycker om hans attityd, nämligen häxan Kendra Hilferty (Mary-Kate Olsen) som förvandlar honom till något så oattraktivt på utsidan som han är på insidan, efter att han förödmjukat henne för att vara ful och konstig.

Kyle har nu ett år på sig att hitta någon som kan se förbi det yttre och älska honom eller så kommer han vara ett ”monster” för evigt. Kyle hoppar av skolan och pappa Rob tar med honom till en privat bostad han kan leva i med hushållerskan Zola och blinda handledaren Will Fratalli. Rob lovar att stödja sin son men så småningom slutar han besöka honom efter jobbet helt och hållet. Arg och sårad finner Kyle sympati från Will och Zola.

Kyle finner sig själv intresserad av en flicka från hans tidigare skola Lindy Taylor (Vanessa Hudgens) som han tidigare inte lagt märke till. En kväll när Lindy och hennes pappa är på väg att bli skjutna på gatan av två bröder som Lindys pappa är i skuld till, räddar Kyle dem, han gör en överenskommelse med Lindys far att Lindy stannar hos honom för att vara i säkerhet.

Till en början är Lindy arg för att ha tvingats hoppa av skolan och inte får åka på en studieresa till Machu Picchu men efter att hon hävdar att hon sett värre när Kyle uppenbarar sig för henne (kallar sig nu Hunter runt henne) blir det genast ett bättre förhållande mellan dem.

Lindy kan nu vara Kyles enda hopp till att han blir normal igen och hon kan vara hans bästa chans att bevisa att kärleken aldrig är ful.

Beastly är en väl gjord film som man kan se en eller två gånger. Man börjar tänka på de som har det värre i världen än vi och våra små problem som vi jämt klagar över. Filmen påminner mycket om den kända Walt Disney filmen Skönheten och odjuret som också bevisar att fulheten inte har med kärleken att göra. Jag rekommenderar alla att se den. Där finns en känsla av en nyare version av Skönheten och odjuret, som vi alla sett flera gånger när vi var små.

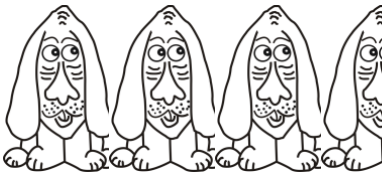

Text: Josefina Bäck
Bilder: http://beastlythemovie.com/pix

Filmrecension: Notting Hill

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/3/38/NottingHillRobertsGrant.jpg

Notting Hill är en brittisk film från 1999 med Hugh Grant och Julia Roberts i huvudrollerna.

Resebokhandlaren William Thacker bor i sin lägenhet tillsammans med sin minst sagt konstiga rumskamrat Spike.

Inget i hans liv går särskilt bra, varken gällande jobbet eller kärleken. En dag traskar den kända filmstjärnan Anna Scott från USA in i Williams bokhandel och efter det är inget som det förr varit.

Efter många om och men blir Anna och William ett par. De är djupt förälskade men kan på grund av Annas karriär inte visa det offentligt. Allt går bra ända tills William får veta att Anna har en pojkvän i USA som nu flugit till London. William orkar inte med att alltid vara det andra valet och bestämmer sig för att glömma Anna, vilket förståeligt nog inte går så bra.

Ett år efter allt kaos besöker Anna London igen för att göra en ny film, en film som William hade föreslagit att hon borde göra. Eftersom William fortfarande inte helt kommit över Anna tänds ett hopp inom honom och han vill än en gång ha Anna som en del av sitt liv. Men förstås blir det inte som han tänkt sig...

Jag rekommenderar varmt att man ska se filmen för att få reda på om deras kärlek räcker till och förhoppningsvis tycka om filmen lika mycket som jag gjorde. Filmen låter troligtvis som en helt vanlig kärlekshistoria och det är den också! Men förutom det har den inslag av humor och i viss mån ett djup...

Jag kunde leva mig in i vissa delar av filmen och jag skrattade flera gånger under filmens lopp.
Innan jag såg filmen trodde jag inte den skulle vara så bra som den var, jag blev verkligen positivt överraskad.

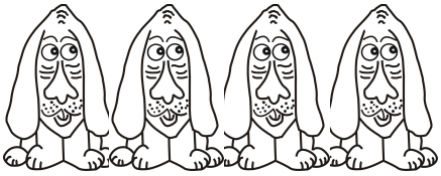

Text: Ida-Sofie Valtanen

http://hookedonhouses.net/wp-content/uploads/2009/08/final-shot-in-movie.jpg

Filmrecension: The blind side

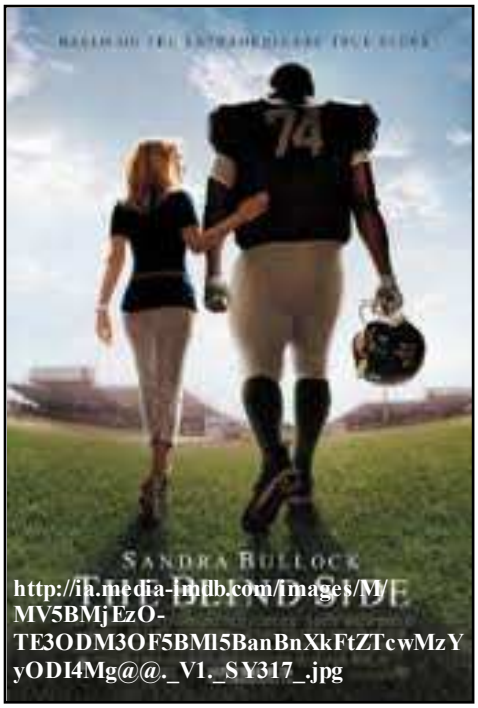

http://ia.media-imdb.com/images/M/MV5BMjEzODM3OF5BMl5BanBnXkFtZTcwMzYyODI4Mg@@._V1._SY317_.jpg

Filmen ”The blind side” handlar om Michael Oher (Mike) som är en afroamerikan. Mike är 17 år och har varit i flera fosterhem men rymmer alltid iväg därifrån. En av Mikes vänners pappa anmäler Mike till en kristen skola och han kommer in på grund av sin storlek. Mike blir vän i skolan med en pojke som heter Sean Jr(SJ). En dag ser SJ och hans mamma Leigh Anne Touhy att Mike går ute i kylan och de får veta att han sover utanför skolans gym. Leigh Anne låter sedan Mike sova över hos sig och bjuder honom att fira semestern hemma hos dem. Leigh Anne ansöker sedan att bli Mikes förmyndare. Anne Leigh märker snabbt att han har dåliga kunskaper i nästan alla kategorier i karriärlämplighetsprovet utom på ”skyddande insikter”. Mike kommer senare med i skolfotbolls- laget. Mike har trubbel i början men Leigh Ann säger att han skall använda sina skyddande instinkter genom att tänka att hans lagkamrater är hans familjemedlemmar. Mike har svårt att få ett stipendium eftersom man behöver ett medeltal på 2.5 GPA men med hjälp av en handledare och skolans lärare får Mike 2.52 GPA. Leigh Ann vill att Mike skall börja vid Mississippis universitet men Mike är inte säker med vilka kriterier han borde välja.

”Filmen baserar sig på en sann historia om Michael Jerome Oher. Man ser en riktig sida hur det kan gå med folk som har en mamma som använder droger och hur fel det kan gå när man är 17 år och hemlös.”

Det blir några missförstånd men Mike kommer tillbaka hem sen igen och är officiellt en familjemedlem.

Filmen baserar sig på en sann historia om Michael Jerome Oher. Man ser en riktig sida hur det kan gå med folk som har en mamma som använder droger och hur fel det kan gå när man är 17 år och hemlös.

I filmrollerna ser man Quinton Aaron som spelar Michael Oher och Leigh Anne Tuohy som spelar Sandra Bullock. Andra skådespelaren i filmen var Tim McGraw som Sean Tuohy och Jae Head som Sean Tuohy Jr. Sandra Bullock har vunnit flera priser för filmen bland annat en Oscar för bästa kvinnliga huvudroll.

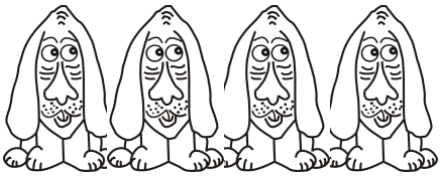

Text: Janina Korhonen

http://withfriendship.com/images/b/8406/movie-review-the-blind-side.jpg

Bokrecension:
Skynda att älska - Alex Schulman

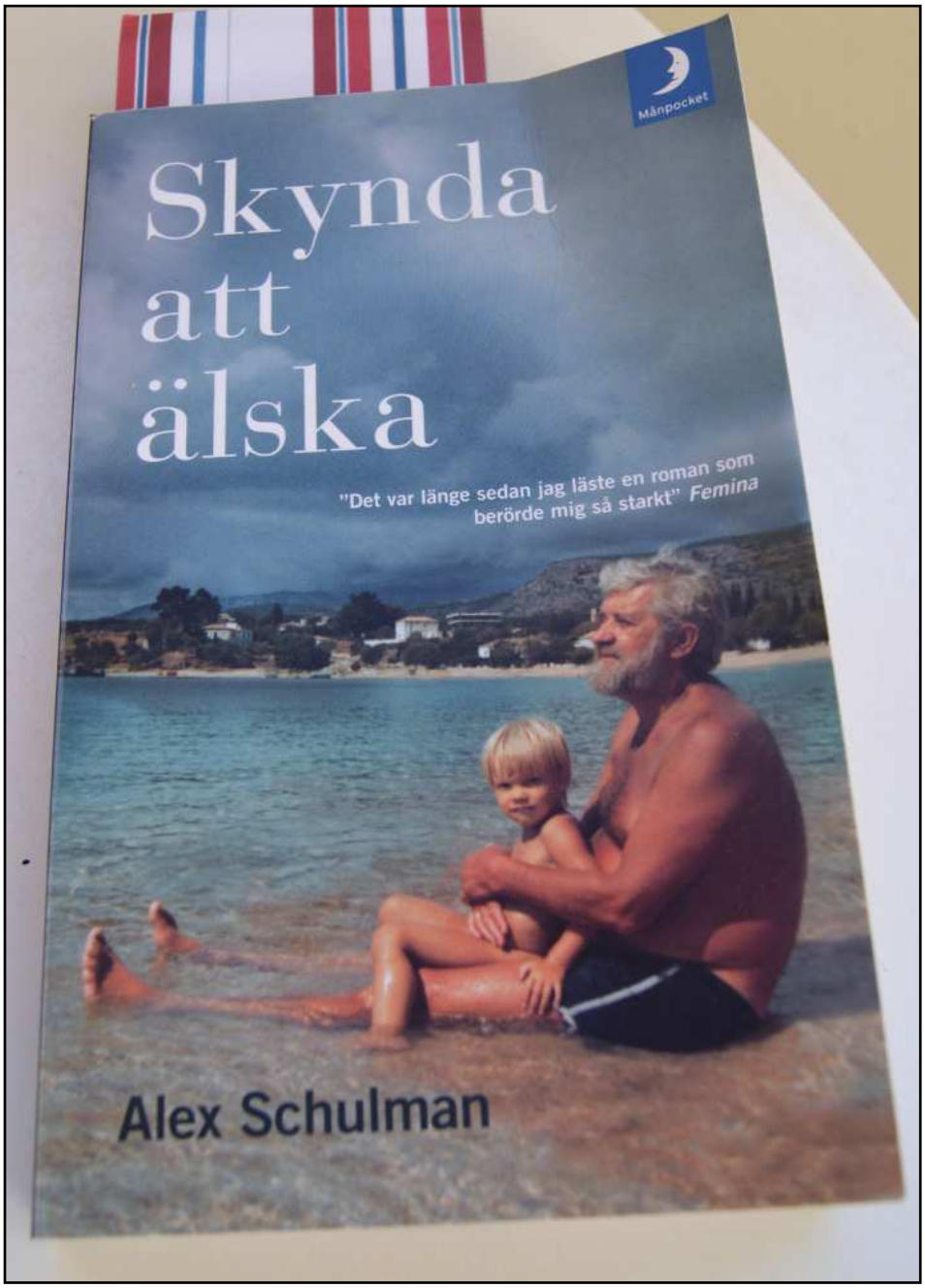

Skynda att älska är en bok som handlar om relationen mellan Alex Schulman och hans pappa, den finlandssvenska radioprofilen bosatt i Sverige, Allan Schulman. Allan dog vid en ålder av 84 år, den 12 juli 2003. Alex har förträngt alla sorg och aldrig riktigt gått igenom den, men nu, fem år efter sin pappas död, börjar Alex gå igenom sorgen.

Alex Schulman åker ut till torpet i Värmland, där familjen förr spenderade sina somrar. Minnena väller emot och långsamt börjar Alex gå igenom och acceptera dem. Han tar hjälp av en terapeut och berättar i sin bok om resan tillbaka till minnena av sin pappa.

Boken är väldigt rörande och sorglig. Trots det, saknas inte humorn och den ömsesidiga kärleken i far-son relationen är bokens röda tråd som finns med i varje skede. Boken har fått strålande recensioner i Sverige t.ex. i Tidningen Kulturen: ”... en överrumplande bra bok”. Jag kan inget annat än hålla med, boken var verkligen en väldigt läsvärd och rörande bok.

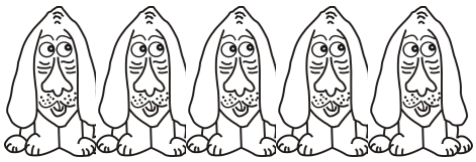

Text & Bild: Annika Rönnblad

Ett minne för livet!

Utsikten från en del av Samui

http://www.mynetbizz.com/sv/koh-samui/koh-samui-travel-

För ett år sedan fick jag en tidig julklapp av mina föräldrar. Jag fick en två veckors resa utomlands till ett av världens vackraste och underbaraste länder och resan gjordes inte heller med vem som helst. Jag åkte till (Koh) Samui som är en ö utanför Thailands kust med min bästa kompis. Vi skulle bo i två veckor på ett femstjärnigt hotell som var endast ett par meter från stranden. Bilderna som vi såg därifrån via internet var helt fantastiska! Vi kunde inte annat än se fram emot att spendera två veckor tillsammans utomlands. Vi visste att det skulle bli något som vi sent skulle glömma!

Tidigt på nyårsaftonsmorgon var det dags att stiga upp för att packa det sista inför resan. Vi startade från Ekenäs vid 10-tiden och anlände till Helsingfors-Vanda flygfält cirka två timmar senare. Incheckningen skedde direkt efter att vi kommit fram och spänningen började sakta men säkert komma. Innan de öppnade vår gate satt vi och såg på när flyg landade och lyfte. Klockan 18 på kvällen lyfte flyget äntligen från finsk mark och vi sade hej då till all snö och vinter för två veckor framåt. Flygresan var runt 10-11 timmar lång. Klockan 05 på morgonen mellanlandade vi i Bang-

> ”Vi skulle bo i två veckor på ett femstjärnigt hotell som var endast ett par meter från stranden.”

kok där vi skulle byta flyg. Efter vår sista incheckning satte vi oss på en buss som tog oss till vårt flyg som sedan skulle ta oss till Samui. Efter en resa som tog knappa 45 minuter anlände vi äntligen till vår destination!

Dagarna såg ganska lika ut varje dag; på morgonen låg vi ute vid poolen och solade och simmade tills det blev allt för varmt för att vara ute och på kvällarna gick vi omkring och utforskade centrum för det mesta. Själ-

En liten elefant som man fick ge mat åt efter att man varit och åkt elefant

va centrum var några kilometer från vårt hotell som låg vid Chaweng Beach. Inne i centrum fanns det restauranger med 10 meters mellanrum och alla var olika. Längs med gatorna dök det också upp olika hotell, allt från små billiga hotell till stora och lyxiga. Shoppingen var för det mesta billig. Vid gatorna stod olika stånd och marknader. Där sålde de allt möjligt, mest kläder och handgjorda saker.

Jag matar den söta tigerbabyn

Mitt inne i centrum fanns det ett litet shoppingcentrum där det fanns olika märkesaffärer som var lite dyrare. Men för övrigt var det billigt. Något som jag tycker att man definitivt ska göra medan man är i Thailand är att rida på elefanter! En dag gjorde vi en utflykt runt omkring i Samui där vi red på elefanter, fotades med apor och leoparder, matade en tigerbaby, besökte utsiktsplatser och olika tempel, åkte äventyrsbanor och såg på vattenfall med mera. Det var roligt och det kostade inte heller så mycket. Något annat som man kan göra är att man kan ta flyget eller en båt och besöka Phuket för under 20 lappen! Billigt och något som vi gjorde medan vi var där. Vi var dock endast en dag där men vi hann trots tidsbristen ändå se en hel del av Phuket. Till skillnad från Samui är Phuket mycket större och det är rörelse där dygnet runt. Natten mellan 15 och 16 januari tog vi flyget tillbaka hem till Finland och sade hej då till Samui och värmen. Det var ovant att komma hem till kyla när man hade vant sig vid att vara runt konstant värme.

Personligen rekommenderar jag Samui, det är verkligen vackert där! Det är billigt och jag klarade mig hur bra som helst med endast 100 euro, vilket jag aldrig trodde att jag skulle. Då betalade jag min egen mat, manikyr, massager, allt jag köpte och den del av utflykten som var min. Vädret var ljuvligt, det hade dock lovats att det skulle regna båda veckorna när vi skulle vara där men det regnade endast på dagarna och det var på grund av klimatet. Priserna på resorna är lite olika men för det mesta kostar det från 1000 euro uppåt för två veckor. Det blev lite dyrare för oss eftersom vi bodde på ett femstjärnigt hotell men det finns mycket billigare hotell. Vårt hotell hette Baan Haad Ngam Boutique Resort & Spa och jag tyckte det var riktigt bra. Det var kanske lite dyrt men det ingick frukost och det

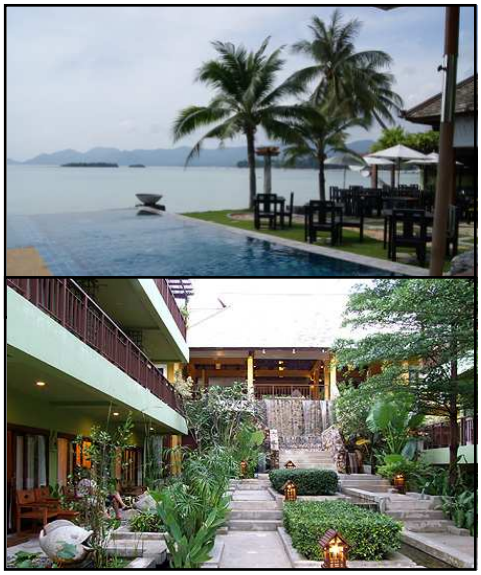

var nära stranden. Hotellet hade också en egen restaurang, Olivio som vi besökte flera gånger. Visst har Samui också sina nackdelar, till exempel finns det ställen där som är dåligt skötta men det finns det överallt, vart man än reser! Flygresorna är ju också långa men det finns filmer och tv-serier som man får se på, så man klarar sig. Kort sagt är Samui den bästa

”Priserna på resorna är lite olika men för det mesta kostar det från 1000 euro uppåt för två veckor.”

plats som jag har besökt hittills! Det är annorlundare än alla ställen som jag har besökt och det var också min första gång, men definitivt inte min sista! Jag tycker att Thailand är ett jättevackert land, invånarna är vänliga och det finns mycket att besöka. Det finns många öar som jag ännu vill till och resan var minst sagt ett minne för livet!

En liten del av marknaderna som fanns

Text & Bild: Cassandra Tammilehto

Chaweng Beach på kvällen

Juligt korsord

I	O	P	A	R	N	Ä	M	S	J	R	G	N	A	F	R	F	S	H	S
L	I	K	E	D	F	Y	L	H	M	E	G	K	S	D	Y	G	A	Y	C
C	K	S	J	N	S	I	Å	J	O	U	S	L	D	B	D	Å	D	I	B
H	H	J	U	L	L	O	V	R	Å	I	K	U	Ö	M	V	L	T	K	T
O	S	Ä	S	F	B	Y	P	S	U	Y	R	T	F	G	N	S	N	Ö	A
K	D	Y	I	N	A	G	Å	R	T	F	I	B	J	P	G	P	H	H	C
L	Y	P	O	T	A	T	I	S	L	Å	D	A	T	I	J	Ö	J	Ö	R
A	U	T	Y	I	Y	D	V	D	A	Y	S	O	U	I	S	D	U	Ä	R
D	R	G	S	D	S	A	V	U	P	G	K	Ö	K	A	N	E	L	Å	Y
K	Y	F	K	V	Ä	N	G	E	L	B	O	A	S	D	H	F	P	Ö	J
A	G	H	I	S	D	U	O	V	N	S	V	D	H	J	G	J	Y	A	U
L	D	J	D	C	B	T	J	G	I	T	T	Y	B	U	D	H	N	R	L
E	H	N	A	Y	G	F	L	V	Y	R	S	I	O	L	G	I	T	F	G
N	D	Ö	B	I	G	G	Y	C	H	J	U	L	K	L	A	P	P	A	R
D	V	H	G	V	D	A	K	R	H	D	N	V	J	J	G	R	T	O	A
E	F	H	R	T	U	R	T	T	V	O	G	O	T	U	D	S	U	K	N
R	O	N	Ö	Y	I	T	A	R	T	R	K	P	H	S	S	B	T	Y	I
V	B	H	T	J	Y	D	D	J	D	F	H	L	M	D	D	S	O	P	Y
U	T	O	M	T	E	M	E	U	C	S	F	G	A	H	V	H	G	L	Ö
T	A	P	O	U	B	T	P	U	L	K	A	Y	U	D	Y	H	D	M	A

JULLOV
HÖGTID
PULKA
JULLJUS
JULGRAN
ÄNGEL
SKIDA
GRÖT
ADVENTSLJUS
SNÖ
TOMTE
POTATISLÅDA
CHOKLAD
JULPYNT
JULKLAPPAR
NYÅR
LYKTA
KANEL
SKRIDSKO
CHOKLADKALENDER

Sök orden. De finns lodrätt, vågrätt och diagonalt.

Korsord: Emilia Baarman
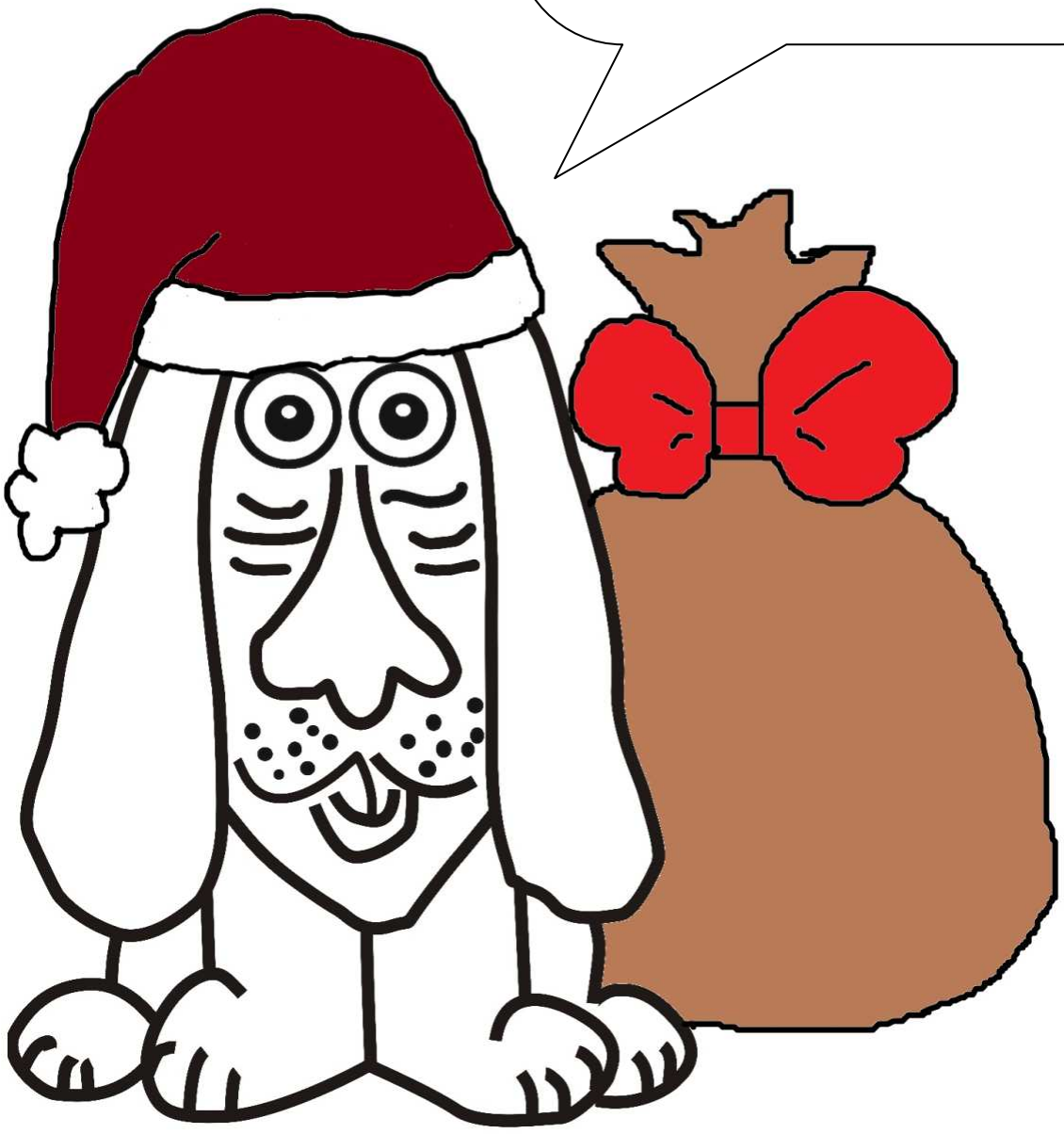
Redaktionen önskar er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!